

Reggeli Újság

Ujvidék, 1941 július 9, szerda

Szerkeszti:
ANDRÉE DEZSÓ

22. évfolyam 165. szám

Honvédeink átkeltek a Szerethen és megközelítették a Zbrucz folyót

A német véderőfőparancsnokság közli: Hadműveleteink keleten tervszerűen folynak

A szovjetcsapatok visszavonulása rejtendő veszteségekkel járt

Az angolok hétfőn nyugaton 28 gépet vesztek

A magyar kir. honvédezőkar főnöke közli:

Gyorsan mozgó csapataink továbbra is lendületesen törnek előre. Átkeltek a Szerethen és felderítő részeikkel a Zbrucz folyót közelítették meg. Eddigi veszteségeink csekélyek.

Német hadijelentés

A német véderőfőparancsnokság közli: A keleti arcvonalon hadműveleteink tervszerűen folynak.

A Nagybritannia elleni harcban a légi haderő az elmúlt éjszaka jó látási viszonyok mellett bombázta Southampton kikötőjének katonai célpontjait. Nagyméretű bombatalálatok és több ezer kézibomba ledobása rombolásokat és számos tüzet idézett elő a raktárházakban és ellátási üzemekben. További hatásos légi támadások Portsmouth és Margate kikötői berendezései ellen irányultak. Margatétól keletre bombatalálatok értek két, kíséretben haladó nagy kereskedelmi hajót.

Egy másik német légi kötelék július 7-ére virradó éjjel támadást intézett Alexandria angol haditengerészeti támaszpont ellen. Az uszódokkokban, valamint a város és a kikötő különböző hadifonosságú berendezéseiben bombatalá-

latokat figyeltek meg. A támadás nyomán nagy tüzek keletkeztek.

Az ellenség hétfőn berepülést kísérelt meg a csatorna partja mentén. Ez alkalommal légi harcban 11 angol gépet semmisítettünk meg, a tengerészeti tüzérség pedig egy gépet lőtt le. Saját veszteségünk két gép volt.

Az ellenség az elmúlt éjszaka Nyugatnémetország különböző helyein robbanó- és gyújtóbombákat dobott le. A polgári lakosság körében halottak és sebesültek voltak. Főleg Köln és Münster lakónegyedeiben keletkeztek erősebb rongálások. E támadások, valamint az ellenségnek a Calais körüli térbe történt éjszakai előtörése során 16 angol gépet lőttünk le. Ebből 13-at éjszakai vadászok és a léghárító tüzérség, három pedig a haditengerészet egységei pusztítottak el.

Az olasz sajtó honvédségünk eddigi sikereiről

Rómából jelentik: A keddi reggeli olasz lapok összefoglaló jelentést közölnek a magyar csapatok által végrehajtott hadműveletekről. Magyarország június 27-én a 200 kilométer mélységű kárpáti arcvonalon, 1200—2000 méter magas hegyek között kezdte meg a hadműveleteket, olyan terepen, ahol az ellenség jól kiépített erődítményrendszerrel létesített. A nagyszerű honvédcsoportok minden akadályon áttörtek és július 5-én elérték a Dnyesztert, amely több, mint száz kilométerre van a magyar határtól.

A magyar hivatalos közlemények rövidek és szűkszavúak. Éppen ezért még kevés részlet vált ismeretessé a magyar katona vitéségéről és lendületéről. Ma már azonban, amikor a magyar csapatok heves harcok után elérték a Dnyesztert, részletes értesüléseket lehet közölni. A magyar csapatok a hadjárat elején kétnapos, rendkívül heves támadást hajtottak végre. A magyar csapatok egyedül saját eszközeikkel harcolnak. A négy magyar hadoszlop merészen nyomult előre az ellenséges vonalakba, nem törődve a szárnnyakkal.

A magyar gyalogság, a légi haderő, lovasság, tüzérség és a gépesített alakulatok nap-nap után ragyogó példákat adtak ellenálló képességüknek és támadó szellemüknek. Ahol a szárazföldi utánpótlás nem érkezik meg idejében, ott repülőgépekről dobják le az utánpótlást. A szovjetorosz háttérdek elkeseredett harcokkal próbálták fedezni zömük visszavonulását. A szovjet visszavonulás — mint a magyar felderítés megállapította — rejtendő veszteségekkel ment végbe. Gyakran előfordult, hogy az aláaknázott hidak éppen a visszavonuló oroszok alatt robbantak fel. A Dnyeszter csak úgy feketélik a szovjetkatonák hulláitól.

A folyó felett állandóan magyar és német bombázók keringenek. A legutóbbi hírek szerint a Dnyeszter jobbpartján most már minden ellenállás megszűnt.

Az oroszok megölik a német sebesülteket

A Német T. I. a hozzá befutó jelentésekből megállapítja, hogy a szovjethadserg vezetősege egyáltalán nem kiméli az ellenfél sebesült katonáit és nem tartja tiszteletben a háborus jogot sem, mert a szovjetkatonák kegyetlenkednek a becsületes harcban megsebesült német katonákkal. Így például Gorohod város környékén egy német lövészsorozat szakasparancsnoka könnyebben megsebesült. Sebesülése oly természetű volt, hogy nem tudta elhagyni az átközet színhelyét. Mielőtt még a német egészségügyi katonák gondjukba vehették volna, a bolsevisták ellentámadása elérte a sebesült katonát és szuronyokkal halálra szurkálták. A hasonló szörnyű kegyetlenkedésekben itt is a 469., a 622. és a 781. szovjet lövészezred katonái jártak elől.

Egy másik német jelentés szerint előretörő német katonák Vladimirszk környékén 11 német sebesült holttestére bukkantak egy orosz tábori kórházban. Az orvosi láttelep tanúsága szerint a védetlen és sebesült német foglyokat a kórházban törrel döfték le.

A SZTALIN-VONAL A SZOVJET UTOLSÓ MEGERŐSÍTETT VONALA

Berlinből jelentik: A legutóbbi német hadijelentésekkel kapcsolatban, amelyek szerint a német csapatok már közelednek a Sztalin-vonalhoz, sőt egyes helyeken már át is törték ezt az erődítményvonalat, illetékes német katonai körökben kijelentették, hogy ez a vonal, amely egyébként a szovjet utolsó megerősített vonala Európában, főképen széles folyókra támaszkodik.

OLASZ HADIJELENTÉS

Az olasz főhadiszállás közli: Légi alakulataink a Ciprus szigeten levő ellenséges támaszpontokat bombázták. Találatokat értek el a kikötői berendezésekben és felgyújtottak a földön 3 repülőgépet, többet pedig megrongáltak.

A tobruki arcvonalon visszavetettük az ellenséges gyalogság és harcokocsik támadó kísérleteit. Bombázóink találatokat értek el Tobruk erődítményein, valamint a Marsamatruhtól keletre fekvő légi támaszpontokon. Angol gépek bombákat dobtak Tripoliszra és Bengázira. Keletafrikában tovább folyik a kölcsönös felderítő tevékenység.

A SZOVJET MEG AKARJA MENTENI HADSEREGE MARADVÁNYAIT

A Popolo di Roma foglalkozik az angol és szovjetkormányoknak a teheráni kormányhoz intézett kérésével, amely arra irányul, hogy szabad átvonulást biztosítsanak Irán nyugati részén az angol és szovjet csapatok számára. Ez a kérés bizonyos mértékben sejteti engedi a szovjet vereségét és azt, hogy a szovjet meg akarja menteni hadserege maradványait — írja a lap.

A képviselőház elfogadta a házassági törvény módosítását

Budapestről jelentik: A képviselőház keddi ülésén a házassági törvény kiegészítéséről és módosításáról szóló törvényjavaslat egyes szakaszai felett döntött. Az előadó ismertette a bizottság módosításait. A bizottság a javaslatba 4 új szakaszt vett fel. A Ház a törvényjavaslatot a bizottság módosításával részleteiben is elfogadta.

ZÁGRÁBBÓL KITELEPITIK A ZSIDÓKAT

A zágrábi usztasa rendőrség most készíti elő a zágrábi zsidók kitelepítését. A tervek szerint a legrövidebb idő alatt majdnem teljesen zsidómentessé teszik a horvát fővárost.

Sikeres német támadások Szuezz és Alexandria ellen

A finn haderő már szovjet területen nyomul előre Amerikai tengerészcsapatok megszállták Izlandot

A német légi haderő kötelékei — mint a Német Távirati Iroda jelenti — az arcvonal ukrán szakaszán nagy sikerrel avatkoztak be a földi harcokba és Zsitomir vidékén megsemmisítettek szovjet gépkocsioszlopokat és vonatszerelvényeket.

A Sztalin-vonal eredményei ellen végrehajtott további előnyomulás során egy német gyalogsági egység július 6-án megrohmozott egy erőművet, amelynek legénységét a politikai biztosok az erődbe zárták és önfeláldozásra kényszerítették. Szívós és részben a földalatti összekötő folyosókon vívott küzdelem után az erőd legénységének 20 életbenmaradt tagja megadta magát. A földalatti üregekből 8 nő is előkerült, akiket a szovjet felfegyverzett és harcra kényszerített.

Német harci repülőgépek a román-szovjet arcvonalon sorozatosan bombázták a visszavonulási utvonalakat és a visszaözönlő bolsevisták oszlopait. A német bombák az uton támadt torlódások s a sü-

rü sorokban álló járművek kettős közepébe találtak, úgyhogy a kocsik gyufaskatulyaként örvényltek a levegőben. A német repülők géppuskáik és ágyúik tűzéval leküzdötték az ellenséges légvédelmi állásokat, amelyekből hiába kísérelték meg a német támadások elhárítását. Egyetlen német harci repülőraj 4 légvédelmi ágyú, két vonatszerelvény és több, mint 50 gépkocsi megsemmisítéséről számolt be.

A SZOVJETKATONÁK DUM-DUM GÖLYÓKAT HASZNÁLNAK

Sebesült német katonák megvizsgálásakor sok esetben kitént — jelenti a Német Távirati Iroda —, hogy a szovjetkatonák dum-dum lövedékekkel harcoltak. Dubno környékén egy kiserőd löszkamráiban sok ládát találtak, különösen dum-dum lövedékekkel. Az elesett szovjetkatonák puskáiban és tölténytáskáiban szintén találtak ilyen lövedékeket.

A lucki tömegmészárlás

A berlini sajtó a lucki bolsevista tömeggyilkosságokról szemtanuk jelentését közli, amelyekből megállapítható, hogy Luckban a bolsevista börtön volt a rémtettek központja. A börtönben fogvatartott négyezer embert — leginkább ukránokat — a börtön udvarára parancsolták, hogy — amint mondták — szabadonbocsássák őket. Ezerötszázat közülök egy másik udvarba tereltek és ott kézigranátokkal és géppuskákkal legyilkolták őket. Aki csak megsebesült, azt pisztolylövésekkel végezték ki.

A HORVÁT REPÜLŐK EL-UTAZTAK AZ OROSZ HARCTÉRRE

Zágrábról jelentik: Pavelics horvát államvezető hétfőn bucsuztatta el azoknak a horvát repülőön-

kénteseknek első csoportját, akik résztvesznek majd a szovjet elleni harcban. Pavelics kijelentette, hogy büszkeséggel látja a horvátok harcbaszállását Európa közös ellensége ellen, aki egyuttal Horvátországnak is ellensége.

Légi támadás Szuezz ellen

Német harci repülőgépek újabb támadást intéztek a Szuezi-csatorna ellen és sok találatot figyeltek meg. Ugyanezen az éjszakán a német légi erő erősebb kötelékei eredményes támadást hajtottak végre Alexandria ellen is. Bombák raktárakra, kikötői berendezésekre és egy teherpályaudvarra estek.

A SZIRIAI HARCTÉR

A legutóbbi hivatalos jelentés a szíriai hadműveletekről a következőket mondja: Az angolok támadása Damur környékén elkésredett harcra vezetett. Az arcvonal más részéről nincs fontosabb jelenteni való. A francia légi erő bombázott és géppuskatűz alá vett fontos hadászati célpontokat. Angol repülők hétfőre virradó éjszaka három ízben intéztek támadást Beirut ellen. A támadásoknak néhány áldozata is van. A bombák egyébként polgári épületeket pusztítottak el.

A JAPANOK CSUNKINGOT BOMBÁZTAK

Japán tengerészeti repülőgépek több támadást intéztek Csunking ellen. A japán repülők a kínai állásokra is bombákat dobtak.

ÚJ NÉMET KÖVET SZÓFIÁBAN

Szófiából jelentik: Borisz király kihallgatáson fogadta Adolf Heinz Beckerle SA-főcsoportvezetőt, Németország újonnan kinevezett szófiái követét, aki átnyújtotta a királynak megbízólevelét.

A BOLGÁR BELSŐ KÖLCSÖN SIKERE

Hétfőn lezárták a bolgár belső kölcsön jegyzését. A kölcsönt keréken kétféle milliárd léva értékben írták ki és a kölcsön jegyzése sikerrel járt.

A bolgár képviselőházat királyi rendelettel július 9-ére összehívták. Az ülés tárgya a felszabadított macedoniai és tráciai területek rendkívüli költségvetése.

Finn hadijelentés

A finn tájékoztató hivatal közli: A finn tüzérség Hangö környékén összpontosított tűz alatt tartotta az ellenséges állásokat, valamint a kikötőkben horgonyzó szállítóhajókat és egy ellenséges löszraktárt telibe talált. Finn tengeralfittárók a Tallinból Kronstaditba tartó bolsevista szállítójárművek közül többet elsüllyesztettek. A szárazföldi arcvonal egy pontján a Szovjet támadásba ment

át, ezt azonban a finnek visszaverték. Sok szovjet páncélkocsi elpusztult. Finn részről a veszteségek jelentéktelenek voltak. Az arcvonal több szakaszán a finn csapatok nagy távolságra nyomultak előre, túl a szovjethatáron. Az ellenség táborából több szökevény érkezett a finn csapatokhoz. A légi haderő sikeresen bombázta az ellenség utánpótlási vonalait.

A HORVÁT HATÁROK MEGÁLLAPÍTÁSA

Zágrábról jelenti a Német Távirati Iroda: Horvátország határát — Németországgal és Olaszországgal egyetértésben — most már Stájerország felé is megállapították. Az új határ általában megfelel a történelmi határnak. Horvát-

ország és Alsó-Stájerország között Horvátország javára kisebb kiigazítást hajtottak végre.

Kasche német követ közölte Lorkovich horvát külügyminiszterrel, hogy a német birodalmi kormány és elismerte a Poglavnik rendelkezésével legutóbb megállapított keleti horvát-szerb határt.

Izland megszállása

A Német Távirati Iroda jelenti Newyorkból: Amerikai tengerészcsapatok hétfőn megszállták Izlandot.

Roosevelt elnök a kongresszushoz intézett rendkívüli üzenetében közölte, hogy — a közte és az izlandi miniszterelnök között létrejött megállapodás alapján — hétfőn amerikai csapatok érkeztek Izlandba. Az amerikai tengerészcsapatok feladata, hogy a brit csapatokat kiegészítsék, esetleg pótolják. Az Egyesült Államok nem engedheti meg, hogy Németország megszálljon hadászati előrszállásokat, amelyek légi vagy tengerészeti támaszpontként lennének felhasználhatók a nyugati félgömb elleni esetleges támadás számára. Amerika e pillanatban nem kívánja módosítani a területek szuverénitását. Roosevelt Izland miniszterelnökéhez intézett üzenetében biztosította Izland la-

kosságát, hogy az amerikai csapatok nem avatkoznak bele Izland ügyeibe és visszahelyt a válság elmúlik, ismét visszavonják őket.

ÚJABB HAJÓLEFOGLALÁSOK

A washingtoni hajózási hivatal bejelentette újabb 7 dán szállítóhajó lefoglalását. A lefoglalt hajókat a Csendes Óceánon használják majd fel.

Az Associated Press jelentése szerint az Egyesült Államokban tervbe vették, hogy 300 millió dollár költséggel új hajógyárakat építenek és 160 millió dollárt fordítanak a hajójavító berendezések kibővítésére. Az amerikai hajógyárak mostani termelőképessége ugyanis nem kielégítő.

A német bombák eltaláltak egy repülőgépanyahajót

Az Alexandria kikötője ellen intézett támadás során — mint a Német T. I. későbbi jelentése közli — találat ért egy angol repülőgépanyahajót. Egy nagyméretű bomba beszakította a hajó falát, egy másik pedig közvetlenül a hajó orra előtt csapódott be. A repülőgépanyahajó feloldala dőlt. Ezenkívül a német repülők bom-

bákkal elpusztítottak egy uszódokkot. A kikötő raktárházaiban és egy teherpályaudvaron, valamint a város több pontján kiterjedt tüzeket figyeltek meg. Valamennyi német gép sértetlenül tért vissza támaszpontjára.

Mint a Reuter-iroda jelenti, hétfő hajnalban egymásután három légitámadás érte Ciprus szigetét.

A DIPLOMATÁK KICSERÉLÉSE

Mint a Budapesti Tudósító értesül, a berlini szovjetnagykövetség vonata a bolgár-török határon áll. A moszkvai német nagykövetség tagjait szállító különvonat elérte az orosz-török határt. A két diplomáciai képviselő személyzetének kicserélése előreláthatóan szerdán történik meg.

Welles amerikai külügyi államtitkár közölte, hogy az amerikai

német és olasz konzuli tisztviselők előreláthatóan július 15-én indulnak vissza hazájukba Newyorkból, a nemrégiben szolgálatba állított »Amerika« gőzösön.

A VOLT GÖRÖG KIRÁLY DÉLAFRIKÁBAN

Az Associated Press johannisburgi jelentése szerint a volt görög király kíséretével egy meg nem nevezett délafrikai kikötőbe érkezett.

Vitéz József Ferenc királyi herceg, országos elnök és 25 országgyűlési képviselő jelenlétében megalakult Szabadkán a Baross Szövetség századik fiókja

Szabadkáról jelentik: Vasárnap megalakult Szabadkán a Baross-Szövetség századik fiókja. Az ünnepi külsőségek között rendezett alakuló közgyűlésre Szabadkára érkezett

vitéz József Ferenc királyi herceg,

Ilovszky János országos elnök, dr. Spur Endréné, a Baross-szövetség Női Táborának elnöke és huszonöt országgyűlési képviselő. A vendégek részére ünnepélyes fogadtatást készítettek elő a szabadkai pályaudvaron. Lendvay mérnök üdvözölte a főherceget és a szövetség elnökét, majd a vendégsereg és a fogadóbizottság a diadalkapukon át bevonult a városba. A ferencrendiek templomában ünnepi istentisztelet volt, amelyen Gajdos István hittanár magasszárnyalású szentbeszédet mondott.

Tizenegy órakor diszkozyűlés volt a városháza üléstermében. A megnyitó beszédet Bitto Dezső tábornok, városparancsnok mondta, utána Ilovszky János országos elnök mondott nagy beszédet. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után az ipar és kereskedelmi miniszter megbízottja, Gyulay Ákos minisztériumi tanácsos és Felkay Ferenc, a főváros képviselője szólaltak fel.

Vitéz József Ferenc királyi herceg tartotta meg ezután nagy lelkesedéssel fogadott, nagyszerűen felépített beszédét. Rámutatott arra, hogy

a magyar nép mindig vezérszerepet játszott a Dunamedencében

és ez a gondolat kell, hogy áthasson minden magyart. A Baross-Szövetség volt az első — mondotta többek között —, amely azon dolgozott, hogy az ipar és kereskedelem Magyarországon keresztény kezekbe kerüljön. Ezután közölte József Ferenc királyi herceg, hogy a pénzügyminiszter nagyobb veszteség tartalék alapot létesít, amelyből a kereskedők, iparosok és gyárosok részére is biztosítanak bizonyos összeget. Beszédét a bunyevác iparosokhoz és kereskedőkhöz intézett felhívása fejezte be. Vitéz József Ferenc királyi herceget beszéde befejeztével lelkes ünneplésben részesítették.

Dr. Spur Endréné, a szövetség Női Táborának elnöke mondott nagyhatású beszédet, majd elnökké Lendvay Lajos mérnököt, ügyvezető elnökké Urge Ernőt, titkárokká Siflis Pált, Füzy Vilmost és Szegedi Imre állatorvost választották meg. Választottak ezenkívül még hat alelnököt és 20 tagu bizottságot, utána hódoló táviratot intéztek a Főméltóságú Urhoz, üdvözlő táviratot a miniszterelnökhöz, az ipari és kereskedelmi, valamint a honvédelmi miniszterhez. A miniszterelnökhöz intézett táviratban kérték a 3. zsidótörvény meghozását. A táviratokat a törvényhozás jelen volt tagjai is aláírták. A diszkozyűlés után a vendégek és a szövetség tagjai különvonaton Palicsra mentek, ahol ünnepélyes fogadtatásban részesítették őket. Az érkezőket Ko-

vács Némegy Vince vikárius üdvözölte a felsorakozott Bocskay-tagok élén, a

több száz főnyi közönség lelkes éljenése közben.

A vendégek tiszteletére a palicsi Vigadó teraszán 1000 terítékes bankettet rendeztek, pohárköszöntőt mondtak: Bitto Dezső tá-

bornok, városparancsnok, Lendvay mérnök és Várady László, vitéz Téglássy Béla, valamint Földessy Gyula országgyűlési képviselők. A Szabadkán időző országgyűlési képviselőket felkereste

a német hadifogságban levő szabadkai magyarok hozzátartozóinak nagy küldöttsége

és közbenjárásukat kérte, hogy a hadifoglyok mielőbbi hazaszállítása érdekében kövessenek el minden tőlük telhetőt. A képviselők ígéretet tettek a kérés teljesítésére.

ŐSKERESZTÉNY SZÁLLITMÁNYOZÁSI VÁLLALAT

vállal mindennemű kül- és belföldi szállítmányozást, kiviteli és behozatali engedélyek benyújtását, vámkezelést, tárolást és mindennemű más, a szakmába vágó megbízást.

Németh és Halász (azelőtt Németh János)

nemzetközi szállítmányozási vállalat

BUDAPEST, V, Szabadság-tér 17, Tőzsde-palota.

Sürgőnycim: TRANSGLOBUS. Telefon: 110—524, 118—514, 122—714

Közhivatali állásokat közvetít a Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség

Illetékes köröktől nyert felhatalmazás alapján a DMKSz közvetítő szerepet vállalt a felszabadult terület magyarságának elhelyezkedésénél a közhivatalokban (nem magán-cégeknél) megüresedett állásokba.

Ebből a célból a Szövetség központi irodája valamint vidéki fiókjának és (ahol fiók még nincs) szervező bizottságának megfelelő számu jelentkezési ívet küld ki, amelyen az állásra pályázók kitöltik személyi adataikat. Ezt a jelentkezési ívet, kitöltése után, a pályázó visszaadja annak a fióknak (vagy szervező bizottságnak), amelytől kapta, a fiók véleményezéssel ellátva visszaküldi a központnak, amely

továbbítja majd illetékes helyre.

A jelentkezési ívek szétküldését a Szövetség már megkezdte, tehát máris jelentkezhet érte mindenki, aki közhivatali állásra pályázik a felszabadult területen.

Az egyes állások betöltésének feltételei a következők:

1. Állami, vármegyei és városi fogalmazási kari tisztviselők, — jogi vagy államtudományi doktorátus — gyakorlati közigazgatási vizsga az anyaországban, jog, vagy államtudományi állmvizsga, vagy ennek megfelelő jugoszláv képesítés a felszabadított területen.

2. Kezelő tisztviselők, — középiskola IV. oszt. — gyors- és gépirői szakvizsga az anyaországban, középiskola IV. oszt. a felszabadított területen.

A főiskolát végzetteket szerdán kell bejelenteni a Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetségnél

A DÉLVIDÉKI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI SZÖVETSÉG ÁLTAL KIKÜLDÖTT JELENTKEZÉSI IVEKET, AZOK, AKIK FŐISKOLÁT VÉGEZTEK, SZERDÁN EXPRESSZ ADJÁK POSTÁRA A DMKSZ CIMÉRE.

MINDEZEKET AZ IVEKET LEGKÉSŐBB 11-IG KELL TOVÁBBITANI A DMKSZ-NEK, RENDELTEZÉSI HELYRE.

3. Városi, vármegyei altisztek és szolgák, — 6 elemi. Előjog: 1 hadirokkant; 2. vitéz; 3. frontharcos (tűzharcos) az anyaországban, (a felszabadított területen ugyanaz).

4. Községi vezető és segédjegyzők, — érettségi — jegyzői oklevél az anyaországban, (a felszabadított területen ugyanaz).

5. a) Községi (kör) orvos, — orvostudori oklevél (hazai vagy nostrifikált) az anyaországban, (ugyanaz egyelőre a nostrifikáció kivételével) a felszabadított területen.

b) Községi (kör) állatorvos, — állatorvosi (vagy tudori) oklevél (hazai vagy nostrifikált) az anyaországban, (ugyanaz a nostrifikáció kivételével a felszabadított területen).

6. Tanítók, — tanítói oklevél az anyaországban, (ugyanaz a felszabadított területen).

7. Tanárok, — bölcsészettudományi egyetemi végzettség (oklevél) az anyaországban, (ugyanaz a felszabadított területen).

8. Gyógyszerészek, — tudományegyetemi (gyógyszerészeti fakultás) oklevél (hazai vagy nostrifikált) az anyaországban, (ugyanaz egyelőre nostrifikáció nélkül a felszabadított területen).

A DMKSz természetesen csak a Szövetség tagjainak közvetít állást. Pályázniok kell azoknak is, akiket a katonai közigazgatás ideiglenesen már elhelyezett állásba, mert ezek a pályázatok a végleges polgári közigazgatásra vonatkoznak.

Uj menetrend a MAV egyes vonalain

Jelentősen javult a Közlekedés Horvátország felé

Tegnapi számunkban jelentettük, hogy a MAV több vonalán új menetrend lépett életbe a hétfői nappal. A visszatért Bácskára, különösen pedig Ujvidékre igen jelentős a MAV-nak az az üdvös intézkedése, hogy új motorosjáratot iktatott be a Budapest—Ujvidék viszonylatban. A motorosvonat

három és fél óra alatt teszi meg az utat Ujvidék és Budapest között.

Ez a gyorsaság a háborúelőtti közlekedési időnél is lényegesen kisebb és valósággal csúcseredményt jelent. A Magyar Államvasutak főbb vonalain az alábbi változások történtek:

Gyékényes, illetve Pécs és Eszék felé

a személyvonat Budapest keleti pu.-ról 22.50-kor indul s ellenirányba ide 8.15-kor érkezik, a Budapest—Pécs—Eszék—Belgrád, illetve Zágráb között jelenleg is közlekedő gyorsvonatpár változatlanul továbbra is közlekedik. Ez a gyorsvonatpár Ujdombóváron közvetlen csatlakozást kap Gyékényes felé, illetve felel. Sárbogárdon pedig csatlakozik az Érsekújvár—Székesfehérvár—Baja között július 7-től kezdődően közlekedő sebessinautóbuszhoz. Közvetlen személyvonat indul továbbá Budapest déli pu.-ról 17.40-kor Sárbogárd—Szekszárd—Baja felé és ellenirányban 11.05-kor érkezik Budapest déli pu.-ra.

A Budapest nyugati pu.-ról 6.01-kor Érsekújvár felé induló és ellenirányban ide 21.45-kor érkező személyvonatpár ismét Budapest és Szend között közlekedik.

Végül megváltozott a jelenleg Budapest—Debrcen között közlekedő gyorsinautóbusz menetrendje. Ez a gyorsinautóbusz Budapest—Nyiregyháza között fog közlekedni és Budapest keleti pu.-ról 18.55-kor indul, ellenirányban pedig 10.52-kor érkezik ide.

Érettségivel is lehet a tanítóképző V. osztályába lépni

A kultuszminiszter rendeletet adott ki a tanítói képesítésnek gimnáziumi érettségi bizonyítvány alapján való megszerzéséről. A miniszter rendelete szerint az a szabályszerű életkorban lévő tanuló, aki a középiskolában érettségi vizsgát tett, az új iskolai évben tanulmányait a tanító-, illetve tanítónképző intézet V-ik osztályába folytathatja.

ha az intézet I.—IV. osztályának anyagából sikeres különbözeti vizsgát tesz.

A rendelet még megemlíti a különbözeti vizsga tárgyait és anyagát. Az a tanuló, aki a középiskolában rajtot nem tanult, vagy a testnevelés alól fel volt mentve, ezekből a tárgyakból is tartozik vizsgát tenni. A bitoros hercegprímás a katolikus iskolákra vonatkozóan kihirdette a miniszter fentebbi rendeletét, azzal azonban, hogy a kat. iskolákban a különbözeti vizsgálatra

az illetékes katolikus tankerületi főigazgató ad engedélyt.

Szabadkán a visszavonuló szerb hadsereg három és fél millió dinárt meghaladó kárt okozott

Szabadka városa a szerb agrárreform következtében 57.645.725 dinár kárt szenvedett

A szerb hadsereg a védelmi állások építésekor, továbbá a visszavonulást megelőző robbantásokkal tetemes károkat okozott Szabadka lakosságának. Ezenkívül igen sok gépkocsit, kocsit és igavonó állatot is elhurcoltak. A szerbek által okozott károk összeírása Szabadkán befejezést nyert. Összesen 1645 magános jelentett be kárt, még pedig 3 millió 572.969 pengő értékben.

Szabadka városa a szerb földbirtokreform következtében 57.645.725 pengővel károsodott meg, mert a városi földeket az agrárreform céljaira vették igénybe.

Szabadkán 6.910 önkéntes jelentkezett a szovjet elleni harcra

A honvéd vezérkar főnökségénél Szabadkáról 6500 tüzharcos, 300 Bocskay egyet tag és 110 fiatalember jelentkezett önként, hogy részt akarnak venni a szovjet elleni háborúban.

A honvéd vezérkartól most értesítés érkezett Szabadkára, hogy egyelőre várjanak türelemmel, amíg jelentkezésük ügyét elintézik.

A MAGYARORSZÁGI FEHÉROROSZOK IS HARCOLNI AKARNAK A SZOVJET ELLEN

Dunajev Tihomér, Szabadkán élő volt cári orosz alezredes azt indítványozta, hogy a Magyarországon élő 7000 fehérorosz frontharcos külön egységben, a magyar honvédséggel együtt harcoljon a bolsevisták ellen.

A rendőrségen kell a jövőben kérni a határátlépési igazolványokat

Illetékes helyről kapott értesülésünk szerint, f. hó 7-től kezdve a dunai polgári kompnál való határátlépésre jogosító utilapokat, tehát

a 10 kilométeres körzetben belüli utazási engedélyeket, az ujvidéki m. kir. rendőrség állítja ki.

Ez nagy időmegtakarítást jelent, mert nem kell többé a komp mellett vámpalotába is fölmenni, hanem közvetlenül a rendőrség állítja majd ki azokat.

A tíz kilométeren túl eső területekre tehát az u. n. távolsági forgalomban, az utazni óhajtok először a rendőrséghez forduljanak személyi lapjuk adatainak igazolása céljából, ennek megtörténte után keressék meg a báni palota földszint 30 sz. szobában levő hivatalt a délvidéki katonai parancsnokságon az utazási engedély elnyerése tárgyában.

Nagyon megnehezíti a rendőrhatalom munkáját, hogy

számosan, minden komoly ok nélkül, kirándulási szándékból akarnak utazni, pedig a mai idők igazán nem alkalmasak arra.

Az ilyen komolytalan igénylőket természetesen nem részesítik támogatásban.

Kitünő eredmények az ujvidéki I. és II. fiugimnázium érettségi vizsgáján

Ötvenhat tanuló közül mindössze kettőt utasítottak vissza egy évre

Az ujvidéki I. és II. fiugimnáziumban most fejeződtek be az érettségi vizsgálatok, kielégítő eredménnyel. Az érettségiző tanulók közös bizottság előtt vizsgáztak, érettségi elnök Hornyik János tanár volt, aki az eredmények kihirdetése után rövid beszéddel bucsuzott az ifjúságtól. Beszédében rámutatott arra, hogy a bizottság a szentistváni gondolathoz hiven.

nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül hozta meg döntéseit.

ezt bizonyítja az is, hogy a legjobb eredményt szerb nemzetiségű tanuló érte el, az 1 évre visszautasított két diák közül pedig az egyik magyar volt. Utolsó oktatásképpen nagy vonalakban ismertette a szentistváni gondolatot és figyelmeztette a tanulókat, hogy a legutóbbi hónapok története is bebizonyította, hogy

a Kárpátok medencéjében és a közép Duna mellékén békés, teremtő munka lehetetlen Szent István Magyarországa nélkül.

A szentistváni gondolat fölünk, magyaroktól megköveteli, hogy a velünk együtt élő népeket testvéreinknek tekintsük, a nemzetiségektől pedig, hogy a szentistváni birodalom hű és engedelmes fia legyenek. Mi a ránk rótt kötelességet — amint látták az eredményekből is — maradéktalanul teljesítettük. A magyarok az államhatalmat nem mint ideig-óráig tartó pünkösdi királyságot vették át, azzal a gondolattal, hogy az előrelátható rövid idő alatt minél többet zsákmányolhassunk ezen a területen. Mint a föld ezeréves gazdái tértünk vissza jogos tulajdonunkba és mint lelkiismeretes gazdához illik, nem akarunk rablógazdálkodást folytatni, hanem az a szándékunk, hogy a következő ezer esztendőben is békességben és megelégedettségben éljen velünk minden házuk népe. Hornyik érettségi

elnök beszédét lelkesen megéljenzték a tanulók.

Az I. és II. fiugimnáziumból összesen 56 tanuló jelentkezett érettségire s a következő eredményeket érték el:

Jelelesen érettségizett: Mesterovics Dusán.

Jól érettségiztek: Antonics Nebojsza, Antonics Vladisláv, Barth Vilmos, Gavrilovics Zsivojin, Kaffka Iván, Kovács Tivadár, Marcicics Giga, Maurics László, Reich Vilmos, Rothbart Pál, Zrilics Vladimir, Pálics Borisláv, Csonkics Momcsilo, Drágin Dániel, Friedlander László, Hrabovszky Ede, Kerstner Sándor, Kosztruba Misztiszláv, Margatics Zsivojin, Neuhaus Emil, Nikolicics Milán, Obrádov Szlobodán, Pölhe László, Rájics Márkó, Vámosi György és Ludajics György.

Érettek: Cselikovics Emil, Dietrich Adám, Eckstein Tibor, Filkó József, Karlavarisz György, Lákics Bránkó, Másics Szima, Mirkovics Péter, Novák György, Popovics Dusán, Sztojsics Szteván, Bauer Károly, Damjanovics Miklós, Dimitrijevic Boján, Dungyerszki Dusán, Dungyerszki Novák, Hocsevár Fridolin, Juzbasic Milenkó, Mihokovics Dusán, Szávic Vidoje, Szrbín Bogdán, Usákov Vadzin, Vászics Milenkó, Veszelinov Szteván, Vucovcics Borivoje, Zurkovits István, Zurkovits Vása. Egy évre visszautasítottak kettőt.

A vizsga általános hírvója a szokottnál alacsonyabb volt,

ami természetes, ha tekintetben vesszük a tanévben történt óriási szüneteket és zavarokat. Dr. Zahár Emil, a magyar kultuszminisztérium által kiküldött történelem tanár kéthetes tanítással meglepően szép eredményt ért el. A magyar történelmet egy a szláv ajkuak, mint a magyarok bámulatosan szépen megtanulták.

Vasárnap 400 vasmunkás jelenlétében alakult meg a Nemzeti Munka Központ ujvidéki Vasipari szakcsoportja

Távíratilag üdvözölték a Kormányzó Ur Öfömméltóságát

Vasárnap délelőtt többszáz vas- és fémipari munkás jelenlétében alakult meg Ujvidéken a Nemzeti Munkaközpont vas- és fémipari szakcsoportja. A Nemzeti Munkaközpont dísztermét erre az alkalomra külön feldíszítették. Az alakuló szakmai értekezleten egyébként megjelentek a szervezőbizottságnak a tagjai is.

Az értekezlet a Hiszekegy elmondásával kezdődött, majd Pattantyus Ábrahám Károly központi titkár ismertette a Nemzeti Munkaközpontot, rámutatott arra, hogy mennyire fontos, hogy szervezve legyen a magyar munkásság, s nem az 1919 évi »egyenlőség és testvériség« jel-szava alatt, hanem

nemzeti alapon, keresztény világnézet szemelött tartásával.

Majd részletesen beszámolt arról, hogy az NMK rövid ujvidéki munkálkodása alatt milyen hatalmas eredményeket ért el.

Az egyes üzemek által kinevezett megbizottakból megalakult a jelölőbizottság, mely megválasztotta, illetőleg jelölte a szakmai elnökséget. A jelölőbizottság minden tisztségre két bajtársat jelölt, közülök választással történt az egyes tisztségek betöltése.

Elnök: Bertók András, lakatos villanytelep), elnökhelyettes: Sovén József (Bácskai vasöntöde), titkár: Lénárd László, pénztáros: Vékás Ferenc (Krámer-gyár). Választmányi tagok: Kun András (Krámer-gyár), Dupák Imre (Csavargyár), Klir Károly (Irisz-gyár), Gaspar János, Török Károly (Irisz-gyár), Nagy

Nem lehet kérni a német hadifogságban levők hazaküldését

Mind gyakrabban előfordul, hogy a német hadifogságba kerültek hozzátartozói, községi elöljáróságok a foglyok hazaszállítását személy szerint kérvényezik.

A foglyok hazaszállítása kizárólag a birodalmi német hatóságok és a vezérkari főnök ur hatáskörébe tartozik.

A vezérkari főnök ur a szükséges lépéseket erre vonatkozólag megtette és a szállítások folyamatban vannak.

Minden e tárgyra vonatkozó kérvény beadása ily körülmények között mellőzendő.

Ujvidék, 1941. július 8.

Gunde alezredes s. k. városi katonai parancsnok h.

Az üzletek zárása ügyében ideiglenesen a régi rend marad érvényben

Ujvidék katonai parancsnoksága a következő rendeletet adta ki: F. hó 5-én megjelent »Nyílt árusítással foglalkozó üzletek zárójának megváltoztatása« rendeletemet hatályon kívül helyezem.

Az üzletek zárójának rendezése folyamatban van, addig a régi rendelkezések az irányadók.

Ujvidék, 1941. július 8.

Gunde alezredes s. k. városi katonai parancsnok h.

Fagyalt délután az Ingenyenyer egyesület otthonában

Az ujvidéki Ingenyenyer és Csecesemő-otthon egyesület csütörtök délután 6 órai kezdettel fagyalt-délután rendez az egyesület vez. Bayer tábornok-utca 3. számú székházának teraszán.

Az egyesület vezetősége nagy előkészületeket tesz, hogy az első fagyalt-délután minél jobban sikerüljön. Ujvidék város társadalmának színéjára jelenik meg a jótékony célú fagyalt-délután, amelynek tiszta jövedelmét az egyesület otthonában levő szegény gyermekek élelmezésére fordítják. Külön meghívókat a rendezőség nem bocsájt ki, hanem ezúton hívja meg Ujvidék közönségét a fagyalt-délutánra.

Cirok István (Bácskai vasöntöde).

Bertók András elnök meleg szavak kíséretében foglalta el az elnöki széket, s felkérte a megválasztott bajtársakat, hogy

teljes szívvel, lélekkel vigyék előre a vas- és fém munkások sorsát.

Bertók elnök szavai után a megjelentek elhatározták, hogy táviratilag üdvözlik vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó urat. A megjelentek hosszasan s felállva éltették a Kormányzót. Ugyancsak táviratban értesítette és köszöntötte a megalakult szakma vitéz Marton Bél aországos elnököt, a magyar munkásság egyik nagy pártfogóját.

Az alakuló szakmai értekezlet a Hiszekegy elmondásával ért véget, majd a megválasztott új elnökség rövid értekezletre ült össze, melyen a legközelebbi teendőket vitatták meg.

HIREK

— ÜGYELETES SZOLGÁLAT UJVIDÉKEN. Ügyeletes orvos dr. Ivanics István vár. ker. orvos, Hitler Adolf-ut 8. II. em. Tel. 28—44.
— **Ügyeletes gyógyszerárak:** Mendadorics, Mussolini-ut 12. Telefon: 23—95. Raetics, II. Rákóczi Ferenc-utca 2. Telefon: 21—00. — Mentők és tűzoltók: Andrassy-ut 12. Telefon: 33—22.

— Öngyilkos lett egy ujvidéki volt báni tisztviselő. Róscenczeig Alfréd volt báni tisztviselő Vitéz Veress Lajos utca 9 sz. alatti lakásán öngyilkosságot követett el. Mikor takarítónője délelben benyitott a lakásába, holtan találta a tisztviselőt. A gázcsapok nyitva voltak. Az öngyilkos több bucsulevelet hagyott hátra hozzátartozóinak.

— Romlott ételek okozta mérgezések leküzdésénél a gyorsan és biztosan ható természetes »FERENCZ JÓZSEF« keserűvíz azonnali igénybevétele — egy vagy két ivópohárral — gyakran rendkívül fontos segédeszköz. Kérdezze meg orvosát.

— Dr. Kiss Oszkár operatőr, szülész-nőgyógyász szakorvos hadifogságból visszatért és e hó 7-étől rendelését folytatja. Rendel. d. e. 10—12 és d. u. 3—5-ig.

— Születés, házasság, halál Bács-topolyán. A topolyai anyakönyvi hivatal jelentése szerint az elmúlt hét folyamán 3 fiu- és 4 leánygyermek született. Házasságot kötöttek: Belányi Péter és Baráth Julianna, Nagy József és Weisz Ibolya, dr. Müller Sándor és Szabó Valéria Anna. Elhaltak: Magyar Pálné szül. Hatala Rozália 72 éves, Bartha Antalné sz. Glimber Julianna 82, Szatmári Sándor 42 és Fodor Vilma 1 éves korukban.

— Greiner József budapesti egyetemi hallgató július 7—15-ig az ujvidéki Szabadság-szálló éttermében magyar nótákat énekel.

— **Verekedés Szabadkán.** Jaramovics Béla szabadkai lakos sógorával, Imrépi Józseffel együtt hétfőn éjjel 11 órakor hazament. Utközben találkozott Pecsevics Gergellyel, aki összeverekedett Jaramovicssal és eközben úgy megrugta, hogy az súlyos sérülést szenvedett. Jaramovicsot kórházba szállították, Pecsevicsot pedig őrizetbe vette a rendőrség.

— **A zemuni rövidhullámu rádió-állomás hamarosan megkezdí működését.** Belgrádból jelentik: Tekintettel arra, hogy a belgrádi rádió előfizetőinek száma napról-napra örvendatosan nő, a rádió igazgatósága elhatározta, hogy a zemuni rövidhullámu adót hamarosan ismét üzembe helyezi. A zemuni rádió egyelőre csak korlátozott műsorral működik majd, többnyire Belgrád I. állomást közvetíti, amelyet eddig nagyon sok készüléken nem lehetett fogni. A zemuni rádió szintén közvetíti a belgrádi rádió orosz híradását, amelyben beszámolnak a sikerekről, amelyeket az Oroszország ellen kereszties hadjáratot viselő német hadsereg ért el s ér el napjainkban is, de amelyeket a szovjet rádióállomások szerb adásaikban elferdítenek vagy éppen fordítva mondják el.

JULIUS 9

1919—1941

1920. — A spái konferencia elfogadja a határozatot, hogy a németek ne egyszerre, hanem fokozatosan szereljenek le. Simons német külügy-miniszter kijelenti, hogy a követelt szénszállítás (havi kettőmillió tonna) kétszerese annak, amit Németország szállítani képes.

— A kormányzó Bethlen István grófot bizta meg a kormányalakítással.

— Ma került először nyilvánosságra nagyváradi Szabó István föld-birtoktervezete.

1922. — A nemzetgyűlés 33-as ad hoc bizottságot választott a lakás-rendelet és drágaság leküzdése tárgyában.

1923. — Megkötötték a román-jugoszláv védszövetséget.

— Lausanneban az antant és Törökország között létrejött a meg-egyezés. A franciák elállottak attól a követeléstől, hogy a török állam-adósság szelvényei arányban fizetessenek; Konstantinápolyt és a Gallipoli félszigetet a szerződés aláírása után az antant csapatok hat hét mulva kiűrik.

1926. — Bethlen György gróf mondotta a román parlamentben: »A magyarság célja a meg nem lévő jogegyenlőség kivívása«.

— Az Alsódunántúli Mezőgazdasági kamara országos bojkott me-zgalomra hívta fel az ország lakosságát a cseh áruk ellen, viszonzául az új cseh agrár vámoakra.

1927. — Újabb osztrák-magyar kereskedelmi szerződést írtak alá.
— Hollandiából 106 diák érkezett Budapestre.

1929. — A cseh kormány jegyzékben kívánta Pecha hidasnémeti vasutas kém szabadonbocsátását elérni és azt követelte, hogy a vasuti egyezmény »megsértését« sajnálkozásunkat fejezzük ki.

1933. — Werner Daitz követ nyilatkozik Gömbös berlini tárgyalá-sának eredményéről. Németország átveszi egész gabonafeleslegünket.

1934. — A magyar kormány tagjai Pannonhalmán több napig idő-ztek és sorozatos minisztertanácsot tartottak. — A kormány kiadta a mi-nimális gabonárákról szóló idej rendeletét.

— Az olasz -abesszin békéltető bizottság Schweningenben tartott tárgyalásai eredménytelenül félbeszakadtak.

— A csehszlovákiai egyházmegyéket a Vatikán a prágai kormány kérdésére úgy rendezte, hogy az egyházmegyei határok egybeessenek a politikai határokkal.

1937. — A Nemzeti Ünállósítási Alap felállítása. Elnöke: Keresz-tes-Fischer Ferenc; alelnök Bakay Lajos.

1940. — A windsori herceget Bahama kormányzójává nevezték ki.

— A földközi tengeren az olasz és angol flotta között 7 és fél óras tengeri ütközést zajlott le; az angolok egy csatahajót és egy torpedó-rombolót vesztek.

— Teleki Pál gr. miniszterelnök és Csáky István külügyminiszter Németországba utaztak.

— Két ujvidéki származású volt jugoszláv tiszt halála a tengeren. A magyar Vöröskereszt ujvidéki ki-rendeltségéhez az alábbi tartalmu levél érkezett a budapesti központ-tól: »A m. kir. Honvédelmi Minisz-terium 21. ügyosztályának értesíté-se szerint egy jugoszláv hadifogoly-szállítmány Korinthustól Szaloniki felé való átszállítása közben, a ha-difoglyokat szállító hajó Szaloniki kikötője előtt aknára futott és el-süllyedt. A szerencsétlenségnek An-tonovics István 6-nagy gör. kel. vallású és Lusztig Endre hadnagy izraelita vallású ujvidéki lakosok is áldozatul estek. Kérjük a hozzátar-tozókat a tragikus esetről értesíte-ni«. A Vöröskereszt ujvidéki ki-rendeltsége ezután kéri a két el-esett tiszt hozzátartozóit, hogy ke-ressék fel a kirendeltség Horthy Miklós suráron levő irodáját.

— **A szerb menekültek és Szendrő ujjáépítése részére eddig több, mint hat és félmillió dinárt gyűjtöttek össze Belgrádban.** Belgrádból jelen-tik, hogy a közelmúltban a szerb menekültek és Szendrő ujjáépítésé-re kezdeményezett általános gyűjtés várakozáson felül sikerült és csak magában Belgrádban vasárnap estig 6,610.000 dinárt gyűjtöttek össze. Belgrád lakossága különösen együtt érez a szendrői károsultakkal és me-nekültekkel, de egész Szerbia terü-letén megható önzetlenséggel ado-mányoznak a menekültek és Szend-rő ujjáépítése részére.

— **TOPOLYAI HIREK.** A község belterületén csak egy heti szükség-letnek megfelelő szalmát szabad felhalmozni. — A topolyai rendő-rvezetői állásra Szabadkai (Szilvko) Mihályt nevezték ki. — Dr. Lőrök Antal a helyi légoltalmi csoport pa-rancsnoka ezután is közli a lakos-sággal, hogy a honi légvédelmi ké-szültség ideje alatt szünetel a szí-réna szokásos szombat déli kipró-bálása. Ugyancsak szünetel minden-féle harangozás, malmok és ipari üzemek szirénáinak megszólalása, valamint a cséplőgépek szokásos túl-kölése. Ellenséges repülőgép köze-ledéséről a tüzoltó lakanya tor-nyán felállított motor-sziréna »lég-védelmi riadó« jelzéssel értesíti a lakosságot. — A topolyai országos vásárt július 13-án tartják meg. A vásárra vezmentes helyekről sza-bályszerű járattal mindenféle jó-szág felhajtható. A kereskedők és iparosok kötelesek felmutatni ipar-üregedélyüket. A kocsi fogott lo-vak járattalvelelt is el kell hozni. — Az ujjáalakult topolyai Vörös-kereszt vezetősége két hetes beteg-ápolói tanfolyamot rendez. Az elő-adásokat Manksz Márta, a Magyar Vöröskereszt szervezője tartja a to-polyai Vöröskereszt székházában. A tanfolyam befejezésével a hallga-tók bizonyítványt kapnak. Jelent-kezéseket Kiss Lajosné az Önsé-gélyző Takarékbank fogad el, de je-lentkezni lehet szerdán délután 5 órakor a tanfolyam megkezdése előtt is a topolyai Vöröskereszt székházában.

— **UJVERBÁSZI HIREK.** A D. M. K. Sz. helyi fiókjának legutóbb megtartott választmányi ülésén 46 tagot vettek fel és ezzel a tagok száma 2102-re emelkedett. — A szerb erőrendszert leszereléséből eredő egyes anyagok eladásra ke-rülnek. Az igényléseket a déli had-sereg katonai közigazgatási pa-rancsnokságnak kell címezni, de mindenkor a járási Közellátási Hi-vatalnál, Kulán kell benyújtani. Az igénylésben pontosan fel kell tűn-tetni, hogy mit, mennyit és milyen célból igényel. — A község belte-rületén az előző renndelettel eltérő-en szigorúan tilos a cséplés. Cséplő-helyek: a diakonisszák házával szembeni és a Kossuth Lajos utca mögötti földek. — Az állami gim-názium igazgatósága a szünidő fo-lyamán 9—11 óra között fogad szülőket ésfeleket. Az ipariskolai tanoncok, akik a harmadik osztályt végezték hétköznapokon 11 órakor veheti kát bizonyítványukat. — Az érkező német hadseregbeli altíz-teknek és közkatonaiknak ezentul a csendőrségen kell jelentkezni. A szállásadók figyelmeztessék erre katonavendégeiket. — Az égetett mész ára mészégetőkben nagyban 15. kiskereskedőkben 18 fillér ki-lónként.

— **A nagybecskerekeli felebbviteli bíróság tagjai.** A nagybecskerekeli felebbviteli bíróság a következőkből áll: Elnök dr. Neuner Vilmos, alel-nök Pavlovics Vojiszláv, bírák: dr. Gyurgyevics Vojiszláv, Vukovojac Zsárkó, Kolasinovics Milán, Mátics Braniszláv, Cserevicki Ögnyeszláv, Nikolics Milos, Brankovics Sztván, Nikolics Gyoka, titkár: Erdélyi Vla-dimir, fogalmazók: Arsenijevics Vera, Száviics Grgur, Soklovaics Angelka, irattáros: Vukasinovics Jován, irodatisztek: Jovanovics Szó-fia, Popovics Uros, Popov Mária, Kovácsévics Zsárkó, Misnyák Julka, szolgák: Kanazir Pavle és Sztefano-vics Sztvetomir.

— **Negyvenhatan végezték el az ujvidéki tüzoltótisztai tanfolyamot.** Ujvidéken ez év június 10-től 28-ig tüzoltótisztai tanfolyam volt, ame-lyen Délbácska községeiből negy-venhatan vettek részt. A tüzoltó-tisztai tanfolyamot a következők végezték el: Alács János Paripás, Antalovics János Bács, Auer Lé-nárd Bácsordas, Balla István Pi-ros, Bartusz János Öbecse, Bencz Zsigmond Zsabya, Benderek Ja-kab Hódság, Busch János Bácsstó-város, Cvéjics Bogdán Parrag, Ei-ler Henrik Ujvidék, Feldeuzer Já-nos Dunacséb, Flock István Jap-anlanka, Gasparovszky József Bács-ujfalu, Gauder Adám Szépliget, Gavrilov Rasztko Szilbás, Gerics Simon Felsőkabol, Gruber György Palánka, Gyeviki Péter Mozsor, Halász János Bácsföldvár, Her-mann András Dérnye, Horváth Jó-zsef Alsókabol, Janek Vilmos Öbe-cse, Kovács János Bácsujfalu, Lu-kács László Urszentiván, László István Kucora, Matler Mihály Bácsujlak, Márton Antal Szentta-más, Meixner Mátyás Palánka, Mi-lanovits Károly Sajkáslak, Németh György Ujvidék, Nickelsbacher József Csurog, Pálkás József Tündéres, Péics Bránkó Vajsza, Pelvay Pál Szépliget, Pertschy Ist-ván Szentfűlöp, Schmidt György Szilberek, Schneider Frigyes Tor-za, Fiszter Jakab Káty, Staub Fe-renc Bogván, Suszter Mihály Pin-céd, Szajkó György Tiszakálmán-falva, Szalma Dezső Kölpény, Ta-kács Antal Ópalánka, Valent Já-nos Bács, Wigand József Boldog-asszonyfalva.

A Bárdossy-programm vezérgondolatai

Sulyt helyezünk a legelők és rétek karbahozására, javítására, a népies állattenyésztés alapját jelentő közös legelők közigazgatási rendezésére.

★

Fontos feladatunknak tekintjük vízügyeink gyökeres rendezését. Az árvizek és a belvizek elleni védekezés összefügg az öntözés, a csatornázás, a hajózás, a vízierők kihasználásának kérdéseivel, valamint a talajjavításokkal, amelyek a kormány nagyobb arányban kíván elvégeztetni.

★

A mezőgazdasági munkabérek terén gondoskodunk arról, hogy mindenki megkapja munkájának megfelelő ellenértékét.

— **Érettségi eredmények az óbecsei gimnáziumban.** Az óbecsei főgimnáziumban érettséget tett tanulók névsora a következő: Jelessen érettek: Dondarszki Angyelia és Urbán Erzsébet, jól érettek: Cabaffy Margit, Kiss Károly, Lálin Náda, Tatity Mária, Rácz Attila, Ilics Milos, Kurin Lajos, érettek: Bálint György, Ádám Ede, Fetter Gábor, Tenner János, Uszkukovics Gyurgya, Petkov Szteván, Eieszin Gramomir, Glavaski Bogdán, Iszákovics Nevenka, Klajics Mária, Provesi Vladimir, ifj. Szabó Zoltán, Scheinberger Mária, Zamurovics Milka, Jovánovics Dragutin, Sztojsin Verinka, Vezility Milorád, Budisin Verica, Obrádovits Maxim, Antal Jenő, Cvejánov Tódor, Dzsigsurszki Katica, Tankó Vjekoszláv. Egy tantárgyből négy, két tantárgyból két tanuló bukott el.

A szegedi ROYAL csendes tiszta szálló olcsó

— **BÁCSFÖLDVÁRI HIREK.** A helyi katonai közigazgatási parancsnokság utasítására az előjáróság július 1-én napközi otthont nyitott a 3-6 éves fiúk és leányok számára. — Cseh Mihály levélhordó kerékpárját vasárnap délelőtt féltizenkét körül az ajtóban hagyva pár percig bent tartózkodott s mire kijött a kerékpárnak hült helye volt. Az esetet azonnal jelentette a csendőrségen. A kerékpár Glória-gyármánya, száma 534921. — A leventefogalkoztatást a katonai parancsnokság a mezőgazdasági munkálatokra való tekintettel július 6-án beszüntette.

NÖVÉNYHARMAT

— **ÓBECSEI HIREK.** Janek Vilmos községi aljegyző és Bartusz János tanító az ujvidéki kerületi tüzőltő tanfolyamon sikerrel tették le a tüzőltő tiszti vizsgát. — Dr. Kövér Sándor járásorvos kezdeményezésére Óbecsén is megnyitott a Napközi Otthon. Az otthon az ujfalusi iskolában helyezték el, fenntartásáról a község és a jótékony egyesületek gondoskodnak. Az intézmény a Jótékony Magyar Nőegylet, a Vöröskereszt Egyesület és a Magyar Népkör nőosztálya felügyelete alatt működik, vezetője Láng Iona óvónő. Az otthonban két hónapon át naponta közel száz szegénysorsú gyermek kap reggelit, ebédet és oszonnát. A tágas helyiségben külön étterem, játék- és pihenő szoba áll a gyermekek rendelkezésére.

ZENE FILM SZÍNHÁZ MŰVELŐDÉS MŰVESZET IRODALOM

Robbanó sikere volt a Bécsi gyorsnak az ujvidéki Városi Színház hétfői NMK előadásán

**Ma este: Gárdahadnagy
Pénteken: Szilágyi Szabó Eszter
Vasárnap: Szilassy László**

Az ujvidéki Városi Színház hétfőn est forró siker színhelye volt ismét. A Bécsi gyorsot mutatták be a színház kiváló erői a Nemzeti Munkaközpont ujvidéki szervezete részére. A jegyek már napokkal az előadás előtt elkelték, úgyhogy az előadásra hétfőn márcsak állóhelyet lehetett kapni korlátozott számban. Közel 1200

Dezső volt az, aki a legtöbb tapsot és legnagyobb sikert aratta. Kertész nagy értéke a magyar színművészetnek, megérdemli a babérokat, amelyek Ujvidéken dusan gazdagították eddigi sikereinek koszoruját. Rajz János ezuttal is fuldokló nevető-rohamot váltott ki a közönségből, amely nem tudott betelni a nevette-

Lantos Ica

ember tapsa dörgött elismerően Lantos Ica, Ujvidék kedvence felé, aki kedves szerepében olyan bájos alakítással örvendezte meg a közönséget, amilyenben már régóta nem volt része. Sok megérdemelt tapsot kapott Süli Manyi és Perényi Sári.

Kertész Dezső

aki a darab főerősségei voltak, de kijutott az elismerésből Palugyai Irénnek is, aki meglepően szépen szerepelt.

A férfiak közül ezuttal is Kertész

Szilágyi Szabó Eszter

tés nagymesterének szípkázó játékával. Selmeczy Mihály és Lehotai Antal kitűnő volt, előbbi jól esik mindig látni, utóbbinál kár, hogy csak keveset szerepel.

Ma, szerdán este gyönyörű romantikus operettet mutat be a színház: a Gárdahadnagyot. A címszerepet

Szilassy László

Szücs László játsza, partnere Radnóthy Eva lesz. A többi jobbnál jobb nagy szerepben Nagy Csilla, Süli Manyi, Perényi Sári, Kertész Dezső, Rajz János és Kormos Franci alakítják. A gyönyörű zenével, ere-

Ké! olcsó hét! Július 6-19-ig
Most vegyen könyvet!
Szezonvégi árusítás!
Óriási választék *leszállított árú* *könyvekből*

A magyar irodalom remekei filléres áron

Egyesületi könyvtáraknak külön engedmény, amennyiben szükségleteket július hó 19-ig szerzik be

magyar könyvesbolt
Ujvidék, II., Rákóczi Ferenc ut 42
Tekintse meg kirakatainkat!

deti humorral átszótt, pompás kiállítás bemutatásra kerülő darabnak nagy sikert jósolunk.

Az ujvidéki színházi idény utolsó hetébe értünk. Szomorú szívvel gondolunk a bucsuzásra, a pécsi Nemzeti Színház együttese felejthetetlen esteket szerzett számunkra. Belezna-Unger István igazgató az utolsó hetet különösen felejthetlenné kívánja tenni s hogy kedveskedjék Ujvidék közönségének, két szenzációt nyújt három nap alatt: Péntekre műsorra tüzte Hunyadi Sándor bácskai színjátékát, a Feketeszaru cseresznyét, amelynek főszerepét Szilágyi Szabó Eszter játsza majd el. Eszternek nem nagyon sikerül az ujvidéki nyaralás, a közönség szeretete színpadra kívánja s a gyönyörű drámai hősnő örömmel mond le pihenőjéről, ha ezzel Ujvidék közönségének örömet okozhat.

Vasárnap délután és este a magyar filmek fiatal amorozója, a budapesti Vígsház sztárja, Szilassy László vendégszerepel Ujvidéken. Szilassy, akit filmjeiből már mindenki ismer Ujvidéken, a Fenséges szerelem című operettújdonásban lép Ujvidék közönsége elé vasárnap délután és este. A kedves bonvivánt kíváncsian várjuk; alig egy évvel ezelőtt nyilatkozott a Reggeli Ujságban és kijelentette, hogy minden vágya megismerni Ujvidék közönségét, amelyről idősebb kollégái annyi szepet meséltek már neki. Most itt az alkalom, Szilassy bizonyára örül, de öröme nem lehet nagyobb, mint az ujvidéki kislányoké, akik nagy előkészületeket tesznek fogadására. A pénteki és vasárnapi előadások iránt megnyilvánuló nagy érdeklődésre való tekintettel jegyekről ajánlatos elővetelben gondoskodni. A színházi jegypénztárnak telefonszáma 29-89.

A Polgári Magyar Daloskör női szakosztálya felhívja mindazokat a kislányokat és fiukat, akik a legutolsó gyermekelőadásán szerepeltek, hogy szerdán délután 3 órakor a Daloskörben próbán jelenjenek meg. Különösen a »Tudós« és a »Kis kocsmáros« szereplőit kérjük a pontos megjelenésre.

Működvelő előadás a székely telepeseknek. Az őrszállási Magyar Közművelődési Egyesület Szt. Istvánra kabaré-előadást rendez, augusztus 31-én pedig Az ördög mátkájával a multhónapban Sári-pusztára telepített székelyekhez látogat el és előadja a népszínművet.

M. kir. honvéd vezérkar főnöke.
4893/Vkf. kat. közl. 1941. szám.

Hirdetmény

A cséplési gépkereset nagyságának szabályozása tárgyában.

1. §. A gabonaneműek béréséplésének elvégzéséért az elcséplelt mennyiség után felszámítható legmagasabb cséplési részt az alábbiak szerint állapítom meg:
A gép és a cséplés körülményeinek megjelölése:

I. Magánjáró gépek:

1. Ha az üzemanyagot a cséplőtől gazda adja (tüzelőanyag, víz, hordás, stb.) a cséplési rész, (illetve 100 q-ként felszámítható q).
2. Ha az üzemanyagról a cséplőgéptulajdonos (béréséplő) gondoskodik 6.5% a cséplési rész.

II. Nem magánjáró (huzatós) gépek:

1. Ha az üzemanyagot (tüzelőanyag, víz, hordás, stb.) a cséplőtől adja és a vontatásról is gondoskodik 5% a cséplési rész. 2. a) Ha az üzemanyagot a cséplőgéptulajdonos adja, de a vontatásról a cséplőtől gondoskodik 6% a cséplési rész; b) Ha az a) pont alatt tárgyalt esetben a vontatásról is a géptulajdonos gondoskodik 6.25% a rész.

2. §.

Egyes esetekben felszámítható pótdíjak.

(1) Abban az esetben, ha a géptulajdonos a béréséplést nem szerződötetett munkásokkal (munkás csapat) végzi és szalmafelvonót (elektromos) is alkalmaz, a béréséplés egyébkénti körülményeinek megfelelően az előző §-ban meghatározott legmagasabb cséplési részen felül további 0.5%-ot számíthat.

(2) Azokon a vidékeken, ahol a gazdálkodás tanyarendszerben folyik és így a cséplőgépek vontatása (nehéz homoki talaj, nagy távolságok) csak a jelentékenyen nagyobb üzemanyagfelhasználással, illetve költségekkel történhetik, az

előbbieket szerint jogosan felszámítható legmagasabb béréséplési részhez további 0.5% számítható fel. A géptulajdonos, illetve béréséplő azonban ennek a többletnek felszámítására csak akkor jogosult, ha ilyen irányban előterjesztett indokolt kérelmére a járási (városi) kat. pk-tól írásban engedélyt kapott.

(3) Olyan esetekben, amikor a cséplőt a béréséplésre szánt gabonaneműeket a helyi szokásnak megfelelően nem kötteti kévébe, illetve csak a cséplés alkalmával vontatja a cséplőgép mellé (u. n. »vontatóból« való cséplés), az 1. §-ban, illetve a jelen §. előző bekezdéseiben meghatározott cséplési résznél 0.5%-kal magasabb rész számítható.

3. §. (1) Az 1. 2. §-ban megállapított cséplési rész a béréséplő teljes részesedését jelenti, tehát az 5. §-ban tárgyalt esetektől eltekintve semmilyen címen további felszámításnak helye nincs.

(2) A cséplőgép kiszolgálására alkalmazott u. n. etetők járandósága továbbá a gép műszaki felügyeletére esetleg szerződötetett gépkezelő fizetése a fentebb meghatározott cséplési díjakban már benne foglalattik.

(3) A cséplőgép kezelő személyzetének élelmezése tekintetében az eddig szokásban volt gyakorlatot a jelen rendelet nem érinti.

4. §. A béréséplést végző gépekhez szerződötetett munkások (munkás csapat) részére a halóságok előtt megkötött munkavállalási szerződésben megállapított járandóságot a béréséplő az előbbieket szerint megállapított cséplési részen kívül külön felszámíthatja.

5. §. A jelen rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.

Budapest, 1941 június 30-án.

WERTH HENRIK s. k.
gyalogsági tábornok, a m. kir. honvéd vezérkar főnöke

čajima hrane ne daje vjezivati u snopove, odnosno samo prigodom vršidbe daje odvući uz vršaci stroj (vršidba po takozvanom vučenju), može se naračunati 0.5% višji dio od vršaceg djela ustanovljenog u 1. §-u, odnosno u predašnjoj alineji ovog §-a.

3. §. (1) Vršaci dio ustanovljen u 1. i u 2. §-u znači potpun dio najamnog vršioca, dakle izuzev raspravljenih djela u 5. §-u, daljnje naračunavanje nema mjesta ni pod kakvim drugim imenom.

(2) Doprinosi onih koji bacaju hranu u vršaci stroj radi vršidbe, nadalje radi tehničkog nadzora eventualno angažovanog rukovatelja stroja u gore ustanovljenim platama je već sadržana.

(3) U pogledu ishrane rukovatelj-skog osoblja vršaceg stroja dosada uobičajenu praksu ova naredba ne dodiruje.

4. §. Za radnike (radničke trupe) angažovane uz stroj koji obavlja najamnju vršidbu, beriva ustanovljena u ugovoru za primanje posla sklopjenog pred vlastima, najamnji vršilac prema predašnjima može posebno naračunati preko ustanovljenog vršaceg dijela.

5. §. Ova naredba stupa na snagu na dan objave.

Budimpešta, 30-og lipnja 1941 g.

WERTH HENRIK v. r.
pješadijski general,
šef mad. kralj. Domobr.
generalnog štaba

Sef madarskog kraljevskog Domobranskog generalnog štaba

Broj: 5000/Gl. gen. št. vojne adm. 1941.

Oglas

REGULISANJE VRŠIDBE HRANE, NADALJE PROMJETA HRANE I BRAŠNA

U interesu nesmetanosti opće ishrane na teritoriji koja stoji pod vojnom upravom, naređujem kako slijedi:

Opća naređenja

1. §. (1) Počev od pravovažnosti ove naredbe pa sve do daljnjeg naređenja hranu vrši, kao i u vrijeme između stupanja na pravovažnost ove naredbe i između 31-og srpnja 1942 godine hranu i samlevinu hrane donošati u promjet i upotrijebiti smije se samo u granicama ove naredbe.

(2) S gledišta ove naredbe se kao hrana računa žito, raž, napolica, zob i ječam (iznimak je puljen ječam).

Vršidba

2. §. (1) Sa ručnom hranom ili sa životinjama hranu vrši uopće nije slobodno. Ali za vršidbu sa ručnom snagom ili sa životinjama može pak dati u opravdanom slučaju dozvolu nadležno kotarsko (gradsko) vojno zapovjedništvo. Za vezivanje snopa i za krovinu potrijeban raž sa dozvolom općinskog poglavarstva (gradskog) se smije vrši i sa ručnom snagom.

Polaganje računa o uspjehu vršidbe

3. §. (1) Onaj, koji hranu vrše sa strojnom snagom, ili sa čekrgastim vršacim strojem, dužan je voditi kantarsku knjigu, vršaci dnevnik, nadalje istaviti list uspjeha vršidbe. Onaj koji je na osnovu (1) alineje 2. §-a dobio dozvolu za vršidbu sa ručnom snagom ili sa konjima, dužan je istaviti samo list uspjeha vršidbe. Vlasnika čekrgastog vršaceg stroja može općinsko poglavarstvo (gradsko vojno zapovjedništvo) da razriješi od vođenja kantarske knjige i vršaceg dnevnika, ako onaj koji vrše svoju hranu, izvrši (i nije sposoban za vođenje spomenutih evidencija). Razriješenje od istavljanja lista uspjeha se ne može davati.

(2) Pri vršidbi sa strojnom snagom, ili sa čekrgastim vršacim strojem u prijašnjoj alineji označene evidencije je dužan voditi vlasnik (zakupnik) vršaceg stroja ili njegov ovlaštenik, a pri vršidbi sa ručnom snagom, ili sa životinjama onaj koji vrše, ili njegov ovlaštenik. Pri vršidbi sa ručnom snagom, ili sa konjima, u opravdanom slučaju može općinsko poglavarstvo (gradsko vojno zapovjedništvo) da se pobrine o istavljanju lista uspjeha vršidbe.

(3) Za vođenje kantarske knjige i vršaceg dnevnika, kao i za istavljanje

nje lista za vršidbu potrijebane tiskanice, dužni su interesanti tražiti od općinskog poglavarstva (gradskog vojnog zapovjedništva). Općinsko poglavarstvo (gradsko vojno zapovjedništvo) izdaje potraživaču kantarsku knjigu i vršaci dnevnik uz naplatu od 1 pengova po komadu, a list uspjeha vršidbe 20 fillira po komadu.

(4) Ono što je potriebno za znati pri istavljanju kantarske knjige, knjige, dnevnika za vršidbu i lista uspjeha vršidbe, sadržava u sebi prva i posljednja strana dnevnika za vršidbu.

Kontrola vršidbe

4. §. (1) Pravilno vođenje, odnosno istavljanje kantarske knjige vršaceg dnevnika i lista uspjeha vršidbe, redovito će dati kontrolirati.

(2) Ako vlasnik (zakupnik) vršaceg stroja, ili njegov zastupnik napomenute evidencije nasuprot opomjene kontrolnog organa nepravilno vodi, nadležno kotarsko (gradsko) vojno zapovjedništvo može narediti vršaceg stroja, na račun vlasnika vršaceg stroja odrediti stalnog kontrolora.

Zarada najamnog vršilaca

5. §. Najamnji vršilac je obavjezan svoju zaradu u hrani od vršidbe stečenu u pojedinim općinama (gradovima) bez odlaganja prijaviti Hombaru (hombár) (9. §.) na kup čim je obavio vršidbu u općini (gradu). Iz zarade može pak zadržati toliko, koliko može od toga u smislu (1) alineje 13 §-a dati samljati u ušurnskom meljivu.

List hrane

6. §. (1) Svi oni, kojima dospje u vlasništvo od ploda iz 1941 godine bilo kao proizvod, bilo na osnovu najamnog, zakupnog, ili službenog (radnog) ugovora, dužni su od općinskog poglavarstva (gradskog vojnog zapovjedništva) tražiti list hrane.

(2) Svrha lista hrane je kontrola upotrijebe i promjeta hrane, u slučaju potrebe polaganje obračuna vlasnika, kao i dokazivanje opravdanosti ušurnog meljiva. Jedan vlasnik može imati najviše toliko listova hrane, koliko ima samostalno vođenih gospodarstva. Onaj, koji ima posjed zemlje na teritoriji samo jedne općine (grada), ili nema posjed zemlje, taj može imati jedan list hrane. Za osobe koje žive u zajedničkom domaćinstvu, treba istaviti list hrane samo na gla-

Sef madarskog kraljevskog Domobranskog generalnog štaba.

Broj: 4893/Gl. gen. št. vojne adm. 1941.

Oglas

U PREDMETU REGULISANJA VISINE STROJNE ZARADE VRŠIDBE

1. §. Za svršavanje najamnne vršidbe hrane najvišji dio koji se može naračunati prema ovršenoj količini ustanovio sam po niže navedenima:
Označenje stroja i okolnosti vršidbe (% vršaceg djela, odnosno q koji se može naračunati po metarskoj centi).

I. Samohodajući strojevi:

1. Ako materijal za radnju daje ekonom koji vrše (materijal za gorivo, nošenje vode itd.) 5.5.

2. Ako se za materijal za radnju brine vlasnik vršaceg stroja (najamnji zakupnik) 6.5.

II. Strojevi, koji nijesu samohodajući (sa upregom):

1. Ako materijal za radnju (materijal za gorivo, nošenje vode, itd. (daje onaj koji vrše i ako se on brine o vučenju 5.—

2. a) Ako materijal za radnju daje vlasnik vršaceg stroja, ali se o vučenju brine onaj koji vrše 6.—

b) Ako se u raspravljanom slučaju pod tačkom a) i o vučenju brine vlasnik stroja 6.25.

Doplata koja se može naračunati u pojedinim slučajevima

(1) U tom slučaju, ako vlasnik stroja ne obavlja najamnju vršidbu sa ugovornim radnicima (sa radničkom trupom) i upotrijebuje uzvlakač slame (elevator), može naračunati daljnjih 0.5% preko najviše cijene vršidbe ustanovljene u predašnjem §-u odgovarajući drugim okolnostima najamnne vršidbe.

(2) Na onim predjelima gde se gospodarstvo obavlja na salašarski sistem i tako vučenje (teško pešćano zemljište, velika daljina) se može obaviti samo uz znatno velike upotrebe materijala za radnju, odnosno sa troškovima, prema predašnjima se s pravom može naračunati najvišijem djelu najamnne vršidbe daljnjih 0.5%. Vlasnik stroja, odnosno najamnji vršilac pak ima prava samo tada na naračunavanje toga viška, ako je na svoju opravdanu podastru molbu od kotarskog (gradskog vojnog zapovjedništva) pismeno dobio dozvolu.

(3) U takovim slučajevima, kada onaj koji vrše, prema mjesnim obi-

vu obitelji. Na ovaj list hrane bilježi vlast i zaradu hrane članova obitelji. Na list hrane dopjeva na pribilješku broj članova obitelji vlasnika, kao i to, koliko je vlasniku lista hrane rodilo hrane, odnosno kada i do kolike je hrane dospjeo vlasnik pod drugim imenom.

(3) List hrane istavlja općinsko poglavarstvo (vojno zapovjedništvo). Ekonomski na nekretninama vječim od 50 katastralnih jutara dobijaju list hrane u žutoj boji, a drugi pak u zelenoj. Istavljanje lista hrane je besplatno.

(4) Ovlaštenik list hrane može i prije završetka vršidbe da traži, ako je već kod općinskog poglavarstva (gradskog vojnog zapovjedništva) prispjeo list hrane o djelimičnom uspjehu vršidbe [(1) lineja 3. §-a]. U ovom slučaju zbog pribilješki daljnjih uspjeha vršidbe, vršilac je obavezan kod općinskog poglavarstva (gradskog vojnog zapovjedništva) svoj list hrane pokazati računajući najkasnije od završetka vršidbe u roku od 8 (osam) dana.

(5) Svaka prodaja i samljevanje hrane treba na listu hrane pribilježiti. Pribilješka je obavjeza kupca, odnosno mlina.

7. §. (1) Obveznik može onom dati hranu pod imenom najma, zakupnina, ili dobiti u prirodi, ko je u smislu 12. §-a ovlašten na ušurno meljivo i samo toliko hrane može izdati, koliko ovlaštenik može dati samljati na ušurno meljivo na osnovu dozvole općinskog poglavarstva (gradskog vojnog zapovjedništva). Ustanovljenu dobit u prirodi, ukoliko se ne može, odnosno ne smije udovoljiti u hrani, ima se isplatiti u novcu uzimajući za osnov cijene hrane ustanovljene u naredbi sa timne u vjezi, koji će kasnije biti izdata. Ovo posljednje naređenje se ne odnaša na hranu koje pripada na osnovu ugovora gospodarstvenim služničadima i radnicima (žetvenicima, vršaćim radnicima, itd).

(2) Količinu ovršene hrane izdate pod imenom najamnog i zakupnog ugovora, služinskog (radnog) ugovora, ili druge dobiti u prirodi treba prijaviti općinskom poglavarstvu (gradskom vojnom zapovjedništvu) na iskazu zarade, koji služi u tu svrhu.

(3) Općinsko poglavarstvo (gradsko vojno zapovjedništvo) će za osobu napomenute u prijedatnoj alineji na osnovu tamo napomenute prijave istaviti list hrane.

(1) Onaj, ko izgubi svoj list hrane, dužan je to u roku od 8 (osam) dana prijaviti općinskom poglavarstvu (gradskom vojnom zapovjedništvu) i tražiti duplikat lista hrane. Duplikat lista hrane općinsko poglavarstvo (gradsko vojno zapovjedništvo) istavlja na osnovu podataka lista uspjeha vršidbe, odnosno iskaza zarade.

(2) Onaj ko izgubi svoj list hrane, time gubi i svoje pravo na ušurno meljivo.

Ko je ovlašten na kupovanje hrane i brašna?

9. §. (1) Hranu može kupovati samo „Hombar“ (Hombár) kao glavno odijeljenje za sakupljanje hrane Future (u daljnjima Hombar), glavni povjerenici i sa legitimacijom opremljenom sa slikom snabdjeveni povjerenici toga, kao i oni mlinovi kao glavni povjerenici Hombara, koji su izričito ovlašteni na kupovanje.

Upotrijeba hrane

10. §. (1) (Zito, raž i napolice) za branjeno je upotrijebiti za piću ili za pecivo alkohola. U pogledu zita, raži i napolice, koje nije podjesno za ljudsku ishranu, kotarsko (gradsko) vojno zapovjedništvo može dati iznimno razriješenje ispod naređenja.

(2) Industrijsku upotrijebu hrane [(2) alineja 1. §-a] od slučaja do slučaja dozvoljava grupni zapovjednik vojne uprave Južne vojske. Pivarski ječam i industrijski ječam mogu one pivovare, tvornice mlate i slade, kao i druge takove obrtne radnje, koje su na to ovlaštene.

(3) Pravo ustanovljenja količine pivovarskog ječma i industrijskog ječma koje mogu kupiti pojedine radnje, zadržavam za sebe.

Otpremanje

11. §. (1) Hranu i brašno na zauzetoj teritoriji koja stoji pod vojnom upravom, odande u materu državu i obratno, smije se otpremati sa legitimacijom za otpremanje sive boje, koja je izdata jednovrijemeno sa svojim „Oglas“-om; u slučaju otpremanja na osnovu tovarnog lista snabdjevenog sa pečatom Hombara, legitimacija za otpremanje nije potrebna. Legitimaciju otpremanja istavlja općinsko poglavarstvo (gradsko vojno zapovjedništvo) nadležna prema mjestu predavanja hrane, ili brašna. Originalni primerak legitimacije za otpremanje i kopiju broj I. izdaje vlast koja to istavlja stranci koja predaje, kopiju broj II. odatilje općinskom poglavarstvu (gradskom vojnom zapovjedništvu) prebivališta adresanta, dok kopiju broj III. ostaje kod vlasti koja istavlja. Originalni primjerak legitimacije otpremanja služi za kontrolu promjeta hrane koja je pod otpremanjem, kopija broj I. za obračun otpremljene količine originalne zalihe hrane predavaoca, kopija broj II. i III. pak u cilju evidencije i kontrole.

(2) Železnice, pošte, broderska preduzeća od javnog promjeta, kao i preduzeća za kiriranje smiju primiti na kiriranje hranu i brašno samo onda, ako predavaoc (otpremljenik) preda važeću legitimaciju otpremanja, ili tovarni list snabdjeven sa pečatom Hombara i u predašnjem slučaju odgovara adresa adresatu naznačenom na legitimaciji otpremanja.

Ušurno meljivo

12. §. (1) Na ušurno meljivo (zamjenu ušura) su ovlašteni:

1. oni ekonomski (posjednici zemlje, zakupnici, arendaši), koji zemlju obrađuju u sopstvenom upravljanju i ne obavljaju drugu radnost, odnosno nemaju drugog prihoda, na količinu odgovarajuću svojim domazlučkim i ekonomskim potrebama;

2. oni vlasnici zemlje (užitnici ploda) i zakupnici zemlje, koji uz gospodarstvo praktikuju i drugu radnost, odnosno imaju i drugog prihoda, na količinu koja pokriva sa sopstvenim proizvodom hrane domazlučke i gospodarstvene potrebe;

3. vlasnici posjeda zemlje koji stoji pod gospodarstvenom obradom izdatom u zakup, odnosno uživanje ploda, od hrane dobivene za zakup na količinu koja odgovara domazlučkoj i gospodarstvenoj potrebi;

4. liječnik uzet za liječenje gospodarstvenih činovnika, ekonomskih služničadi i njihovih članova porodice, nadalje veterinar uzeti za liječenje životinja, od u takovoj vrsti dobivenih beriva u hrani na osnovu ugovora na količinu odgovarajuću potrebama domazluka i gospodarstva;

5. na količinu odgovarajuću domazlučkoj i gospodarstvenoj potrebi stalnih gospodarstvenih namještenika od hrane dobivene u tom svojstvu (konvencija);

6. sezonski gospodarstveni radnici i nadničari, ovdje podrazumevajući i preduzetnike vršaćih strojeva, i radnike namještene kod stroja, na količinu hrane odgovarajuće po-

trebe domazluka i gospodarstva;

7. one zanatlije i industrijalci, koji praktikuju svoju radnost samostalno i koji poduzimaju za jedno ili više gospodarstva za ustanovljeno berivo u hrani na obavljanje zanatskog i industrijskog rada koji se redovno događa u brižljivosti az vrijeme utanačenja, od hrane dobivene utanačenje na količinu odgovarajuću potrebi domazluka i gospodarstva;

8. posjednik, zakupnik ili najamnik koji ima mlin sa vršenjem ušurnog meljiva (užurne zamjene) ili žrnjanja od hrane uzete za ušurno meljivo (žrnjanje) na količinu odgovarajuću potrebi za sopstveni domazluk i gospodarstvo;

9. namještenici mlina napomenutog u 8. tački od hrane dobivene za ušurnu zaradu kao naplatu rada od količine odgovarajuće potrebi za sopstveni domazluk i gospodarstvo;

10. državni, županiski, opštinski, općeposjednički, kao i crkveni (crkvenoopćinski) namještenici ili pensionerci, ako svoja beriva li jedan dio toga dobijaju u smislu važećih zakonskih propisa u hrani kao svoja beriva ili patronatske prinose, na količinu odgovarajuću potrebi domazluka i gospodarstva;

11. onaj ko je preneo za plativost doživotne rente u hrani svoju gospodarstvenu nekretninu, od hrane dobivene u prirodi na količinu odgovarajuću potrebi domazluka i gospodarstva.

(2) Pri ustanovljenju ovlaštenja na ušurno meljivo smatra se za gospodarstvo oranica, bašta, livada, vinograd, pašnjak i šuma.

(3) Za stalnog gospodarstvenog namještenika treba računati osim u uskom pojmu uzete konvencionalne domazlučke služničadi u gospodarstvu zaposlenog privrednog činovnika, šumarskog mernika i čugo šumarsko oboblje, nadzornika dobara, puđara (vinogradara), strojovođu, šofera, unutarnje služniče, bivše gospodarstvene namještenike koji uživaju mirovinu, ili milostinju i njihove pripadnike, nadalje konvencionalne zanatlije namještene uključivo u jednom gospodarstvu.

13. §. (1) Količinu hrane koja se može samljati za ušurno meljivo pribilježuje općinsko poglavarstvo (gradsko vojno zapovjedništvo) za „uvjerenje ušurnog meljiva“ lista hrane. Uvjerjenje o ušurnom meljivo treba istaviti o cijeloj količini hrane koja se preko čitave godine može samljati bez obzira na to, koliko ma ovlaštenik hrane u vrijeme istavljanja uvjerenja o ušurnom meljivo.

(2) Preko godine nastupjele promjene u broju članova porodice i unutarnjih služničadi ovlaštenika na ušurno meljivo treba u roku od 8 (osam) dana prijaviti općinskom poglavarstvu (gradskom vojnom zapovjedništvu). Na osnovu prijave će općinsko poglavarstvo (gradsko vojno zapovjedništvo) na uvjerenju za ušurno meljivo odgovarajući popraviti količinu hrane koja se može samljati na ušurno meljivo.

(3) Ovlaštenik na ušurno meljivo može od količine za ušurno meljivo naznačeno u uverenju istoga dati samljati u mjesecima srpanj-prosinac 1941 godine polovicu količine hrane, u mjesecima siječanj-ožujak 1942 godine pak 1/4 dijela od količine dozvoljene za cijelu godinu, nadalje u mjesecima travanj-lipanj takode 1/4 dijela od količine hrane dozvoljene za cijelu godinu.

14. §. (1) U rubrici za uverenje za ušurno meljivo lista hrane, mlin je dužan prilikom ušurnog meljiva pribilježiti vrijeme meljiva, tjezinu za meljivo donešene hrane pre čišćenja i redni broj knjige ušurne pribilješke (ušurne zamjene). Ubilježenje je dužan vlasnik (zakupnik) mlin ili njegov povjerenik snabdjeti sa potpisom i sa pečatom mlina.

(2) Prigodom ušurnog meljiva je obavezan mlin označiti u rubricu „opravdanja ovlaštenja na ušurno meljivo“ knjige ušurnih pribilježaka (zamjene ušura) evidentni broj lista hrane i ime općine (grada) koja je istavila list hrane.

Kaznena naređenja

15. §. (1) Onaj, koji se ogriješiti protiv naređenja ove naredbe, — ukoliko ne potpada pod teža kaznena naređenja sa učinjenim djelom — čini prestup i prema tome se kažnjava.

(2) Hranu i brašno, za koje su učinili prestup, treba uzaptiti. Glede količine hrane i brašna pak, koje osuđeni u smislu (1) alineje 13. §-a može samljati u mljevenju na ušur, nadalje koje je neophodno potrijebno za nastavljavanje gospodarstva, ostavlja mu se.

(3) Onom, ko stječe naročite usluge oko rasvjetljenja prestupa, grupni zapovjednik vojne administracije Južne vojske — na molbu istoga — može mu dati nagradni udjeo do 1/5-og dijela vrijednosti uzapćenog djela hrane ili brašna poslije obavljenog postupka prestupa.

Stupanje na pravovažnost

16. §. Ova naredba postaje pravovažna na dan objave.

Budimpešta, 30-og lipnja 1941 g.

WERTH HENRIK v. r.
pješadijski general
šef. mad. kralj. Domobr.
generalnog štaba

M. kir. honvéd vezérkar főnöke

4881/Vkf. kat. közig. 1941. szám.

Hirdetmény

a zsiros bányagyapju árának megállapításáról.

Fenti 4881/Vkf. kat. közig. 1941 sz. rendelettemmel szabályoztam a zsiros bányagyapju árakat (IV/c.). Fenti tárgyú rendeletem a járási (városi) kat. parancsnokságoknál az érdekeltek rendelkezésére áll.

Aki a rendelet intézkedése ellen vét, megtorlásban részesül.

A rendelet kihirdetése napján lép életbe.

Budapest, 1941. évi július hó 1-én

WERTH HENRIK s. k.

gyalogsági tábornok, a m. kir. honvéd vezérkar főnöke.

Šef mad. kr. Domobranskog generalnog štaba.

Br: 4881/Gl. gen. št. vojne adm. 1941

Oglas

O USTANANOVLJENJU CENA MASNE JAGNJEČE VUN

Sa svojom gornjom naredbom br. 4881/Gl. gen. št. vojne adm. 1941. regulisao sam cene masne jagnječe vune (IV/c.).

Moja naredba po gornjem predmetu stoji interesentima na raspoloženju kod kotarskoga (gradskog) vojnog zapovjedništva.

Onaj, ko se ogriješiti o naređenja naredbe, pada pod kaznenu postupak.

Naredba stupa na snagu na dan svoje objave.

Budimpešta, 1-og jula 1941 god.

WERTH HENRIK s. r.
pešadijski general, šef m. kr.
Domobranskog gen. štaba.

Az angol kereskedelmi miniszter az angol infláció veszedelméről

Az általános árelenőrzés törvényjavaslatának parlamenti tárgyalásán Lyttelton kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy a rendkívüli szállítási nehézségek és a bombatámadások okozta károk következtében fellepett áruhiány, továbbá a forgalomban lévő pénzmennyiség növekedése és az árak emelkedése következtében az angol gazdasági élet egyre közelebb kerül az infláció veszedelméhez.

Ebben a helyzetben az árelenőrzési törvénynek a miniszter kijelentése szerint kettős feladatot kell megoldania: az áremelkedés megakadályozását és az életfenn tartási költségeknek lehetőleg alacsony nívón való tartását. Német szakértők ezt a javaslatot, miután a nagykereskedelmi árindex a háború óta már kétszeresére emelkedett és egyes árucikkekben száz százalékos is meghaladó drágulás következett be, annál inkább elkésettnek tartják, mivel a hatóságok az ilyen átfogó intézkedések végrehajtására Angliában nem rendelkeznek kellő tapasztalatokkal és az ilyesmire nem szokott lakosság részéről sem várható megértés.

Csak vámörlési tanúsítvánnyal lehet az idén gabonát vámörléteni

Az 1941-42. évi gabona- és lisztforgalom szabályozásáról kiadott rendelet értelmében az idén gabonát csak az vámörölhet, aki vámörlési tanúsítvánnyal rendelkezik. Emiatt különösen fontos: az érdekeltek pontosan tartsák be az előírásokat,

hogy mindenki, aki vámörlésre jogosult, idejében megkaphassa a vámörlési tanúsítványát. A vámörlési tanúsítvány a gabonaalapon van, amelyet mindenki számára kiállít a községi előljáróság, aki valamilyen jogcímen gabonához jut. A vámörlési tanúsítvány kiállítását általában a gabonaalap kiállításával egyidőben történik azok számára, akik vámörlésre jogosultak. A vámörlési tanúsítvány mielőbbi megszerzése céljából fontos tudni azt is, hogy

a gazda már a cséplés közben kérheti

a cséplőgéptulajdonostól az eddig kicséplést gabonamennyiségéből a cséplési eredménylap kiállítását, amelynek alapján a községi előljáróság a gabonaalapot és ezzel együtt a vámörlési tanúsítványt is számára kiállítja. Ebben az esetben a cséplőtőlnek két eredménylapja lesz, az egyik, amelyet cséplés közben állítanak ki, a másik pedig, amely a cséplés befejeztével készül. Az első eredménylap csak a cséplési rész-eredménylap beérkezése után jegyzik fel pótlólag a gabonaalapot a végső eredményeket. A vámörlési tanúsítványt azonban a gabonaalapnak az első eredménylap alapján történt kiállításakor kitölti a községi előljáróság és ezzel

megadja az engedélyt

arra, hogy a gazda az egész gazdasági évben meghatározott mennyiségű gabonát vámöröltesse. Ilyen módon a gazda a vámörlési tanúsítvány birtokába kerülhet még a cséplés befejezése előtt.

KÖZGAZDASÁG

Az új horvát királyság gazdasági statisztikája

Horvátország, melynek a jugoszláv állam keretében önállóságáért vívott harcában 1939 augusztus 27-én sikerült autonóm horvát bánságként való elismertetését elérnie, a néhány napos balkánháborúból nemesek a rég óhajtott teljes önállóság birtokába, hanem megnagyobbodott területtel került ki. A régi Jugoszlávia területe 248.987 négyzetkilométer volt kerekén 15 millió lakóssal, melyből a horvát bánságra 6.6393 négyzetkilométer esett, 4.24 millió lakóssal. A mostani Horvátország 115.000 négyzetkilométernyi területével mélyen belenyulik az egykori Boszniába és Hercegovinába.

lakosainak száma pedig megközelíti a 7 milliót.

Természetesen ezek a számok még nem véglegesek, mivel eddig csupán a német-horvát és az olasz-horvát határ pontos megvonása történt meg, számbavehető eltérésre azonban már nem lehet számítani.

A hétmillió lakosságnak kerekén 83 százaléka él mező- és erdőgazdaságból, valamint halászatból, 7,5 százaléka gyáriparból, 3 százaléka kereskedelemről, a megmaradó 6,5 százaléka a többi foglalkozások között oszlik meg. Hozzávetőleges becslések szerint a mezőgazdasági művelés alatt álló területekből

4 millió hektáron buza és tengeri terem.

Ezenfelül még 3 millió hektár szántóföld, 1,8 millió hektár legelő, 900.000 hektár rét, 99.000 hektár szőlő, 100.000 hektár gyümölcsös és 77.000 hektár kert áll a mezőgazdasági termelés szolgálatában. Különösen gazdag Horvátország gyümölcsfákban. Az almafák száma 2,5 millióra, a körtefáké 1,6 millióra, a szilvafáké 14 millióra, a diófáké pedig kb. 1,1 millióra becsülhető. Az állatállomány 600.000 ló, 2 millió szarvasmarha, 1,3 millió sertés és 3 millió juh képviseli. Az erdők kerekén 4 millió hektárt,

az ország területének mintegy 1/3-át foglalják el.

A közfelfogás szerint Horvátország ásványkincsekben rendkívül gazdag. Ezt a felfogást a szakértők is osztják, bár a pontos geológiai feltételek egyelőre még hiányoznak. A már eddig is művelés alatt álló lelőhelyek közül legje-

lentősebbek a vasérc- és bauxittelepek. A horvát vasércitermelés 1938-ban 570.000, a bauxititermelés 585.000 tonnát tett ki. Ugyanebben az évben Horvátországban

1,6 millió tonna barnaszén, 640.000 tonna lignitet és 57.000 tonna kőszént bányásztak.

Ami az ipart illeti, a horvát gyáripar kapacitásáról jelenleg nehéz lenne megbízható áttekintést nyújtani. Zágrábban az iparkataszter összeállításának munkálatai még folyamatban vannak. Az üzemben lévő ipari vállalatok száma valószínűleg jelentéktelen. Még nehezebb lenne pontos képet alkotni arról, hogy az egyes iparágaknak a területi változásokkal kapcsolatban megváltozott körülmények között mekkora a jelentősége. Biztosra vehető ugyanis, hogy sok vállalkozás a jövőben nem bizonyulhat majd életképesnek, mások számára viszont új terjeszkedési lehetőségek nyílnak meg. Horvátország eddigi felföldöző és textiliparát azonban előreláthatólag semmi veszély sem fenyegeti.

A horvát nép jövedelmi forrásai között mindig nagyon számottevő volt az idegenforgalom.

Ennek egy részét eddig az egykori Jugoszlávia déli része szolgáltatta, a háború utáni kilátásokat azonban ennek ellenére általában kedvezőnek lehet minősíteni.

A horvát gazdasági élet lehetőségeinek megítélésében nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a fiatal királyság egyes vidékei gazdaságilag mindig passzív, teherterelt jelentő területek voltak, melyek még élelmiszerellátásukról sem tudtak önállóan gondoskodni. Horvátország erősen mezőgazdasági jellege miatt azonban ez a körülmény aligha okozhat számottevő nehézségeket. Ugyancsak mint tisztán mezőgazdasági országnak jó reménye lehet arra, hogy két mezőgazdasági behozatalra szoruló nagyhatalom szomszédságában egészséges gazdasági életet élhessen. Külforgalmi forgalmának nagy része kétségetlenül Németország, Olaszország és Magyarország irányában fog lebonyolódni. Horvátország gazdaságföldrajzi helyzete rendkívül kedvező.

(—i—ó.)

Milyen újabb rendelkezések jelentek meg a vásárlási könyvre vonatkozólag

A közellátási miniszter 204.600. 1941. sz. rendelete szerint a vásárlási könyvre való bejegyzést nem kell alkalmazni a vásárlási könyvhöz kötött cikkek beszerzésénél abban az esetben, ha a mezőgazdasági vagy egyéb üzem (pl. színház) folytatása céljából történt az áru kiszolgálása, vagy a vevő olyan egyesület, amelynek alapszabályszerű működése céljából történt az áru kiadása. Ezt azonban a vevő köteles hiteltérdelemmel igazolni, továbbá azt, hogy a beszerzés a mezőgazdasági vagy egyéb üzem folytatásához nélkülözhetetlenül szükséges és a vásárlás az illető üzem rendes szükségletét nem haladja meg.

Tüzelőanyagot 1 mázsát meg nem haladó, valamint 1 vagont meghaladó tételekben, továbbá központi vagy etage fűtés, valamint melegvízszolgáltatás céljára a vásárlási könyvre való bejegyzés nélkül is ki lehet szolgáltatni.

Olyan fogyasztónak, kinek vásárlási könyvében más fogyasztó (feleség, kiskorú gyermek) vásárlási jogosultsága bejegyezve nincs, új vásárlási könyvet csak a korábbi vásárlási könyv kiállítását követő hat hónap elteltével szabad kiállítani. Ha az ilyen fogyasztó a részére korábban kiállított vásárlási könyvet felmutatni nem tudja, részére új vásárlási könyvet csak a korábbi vásárlási könyv kiállítását követő kilenc hónap elteltével szabad kiállítani.

Gyakran előfordult, hogy egyes nagyobb áruházak a vásárlási könyvet saját üzleti hirdetésüket tartalmazó burkolattal vagy beklejtési táblával látták el. A közellátási miniszter ezt most megtiltotta. A szegedi iparkamara a közellátási miniszterhez előterjesztést intézett annak tisztázása érdekében, hogy a vásárlási könyv szempontjából hogyan kell kezelni a vevő által megvett és átvett, de bármilyen okból mégis visszahozott és az eladó által visszavett olyan cikkeket, amelyek vásárlási könyv kötelezettsége alá esnek.

Rendelettervezet az áruhitelt közvetítő irodákról. Már régen napirenden van az a kérdés, hogy az áruhitelt közvetítő irodák tevékenységét szabályozzák. Eddig ez a tevékenység ügynöki iparnak minősült és iparjogi szempontból szabad ipar volt. A most készített rendelettervezet szerint ezt az ipart engedélyhez kötik és az ipar ennek következtében számokhoz köthető. A rendelettervezet részletesen szabályozza az ipar gyakorlását.

Új gabona- és örleményárak Újverbázon. A kiadott hirdetményeken feltüntetett gabona- és örleményárakat a katonai parancsnokság leszállította és a következő új árakat megállapította: 1940-ből való 78 grammos buza mm-ként 25 és 81 gr. buza 25.50 pengő. Zab 25, takarmányárpa 22 és sörárpa 27 pengő. Buzaliszt mm-ként a malomban: buzadara 50, nullalaszt 49, egységiszt 31 és buzakorpa 17 pengő. Kenyér 37 fillér különként, zsemlye 6 fillér darabonként.

S P O R T

A Petrőci SC nem akarja játék nélkül elajándékozni bajnoki pontjait

Többször foglalkoztunk már a Petrőci SC ügyével, amelynek kiindulópontja az, hogy a Petrőcön lejátszott Petrőci SC—Ujvidéki FC bajnoki mérkőzés bíróság miatt félbeszakadt.

Magyarországon az ilyesmit szigorúan büntetik s az MLSz azonnal felfüggesztette a Petrőci SC játékjogát. A DMKSz sportbizottságának javaslatára azonban az MLSz ezt a tilalmat visszavonta, tekintettel arra, hogy ez volt az első ilyenfajta botrány a Petrőci SC (illetve Szlovácska) fennállása óta s ennek a botránynak kitérésében is jórészt a játékvezető volt a hibás. Az MLSz vezetősége tehát értesítette a Petrőci SC-t, hogy a vasárnapra, július 6-ra kitérített Petrőci SC—Ujváki bajnoki mérkőzés lejátszásának nincs semmi akadálya.

A mérkőzés azonban mégis elmaradt, mert a petrőci jegyző nem adott rá engedélyt s így a Petrőci SC jelentette az UVAKnak, hogy ne küldje el a csapatát, mert nem játszhatnak.

A Petrőci SC vezetőségétől nyert értesülésünk szerint az egyesület nem mondta le a mérkőzést, csak tudtára adta kisorsolt ellenfelének, hogy közbejött akadályok miatt nem fogadják a vendégcsapatot.

Ezekután az MLSz dolga lesz az esetet újra felülvizsgálni s megállapítani, hogy az elmaradt mérkőzést le kell-e játszani valamelyik semleges pályán vagy pedig játék nélkül kapják meg a bajnoki pontokat a Petrőci SC kisorsolt ellenfelei.

Futball-eredmények

SZEGED: Szeged—Nagyvárad AC 1:1 (1:0), 3500 néző. A NAC idegenben is nagy csapatnak bizonyult s szép játékkal győzelmet érdemelt volna. Góllövők: Nagy (Szeged) illetve Mihók (NAC).

UJVIDÉK: Berszil—Törekvés egyes 3:1 (1:0), barátságos.

ÓBECSE: Boeckai—Dulcsiz 3:3 (2:2), HB-mérkőzés.

ZENTA: Zentai AK—Csantavéri AK 4:0 (2:0), HB-mérkőzés.

APATIN: Apatini SE — Sport (Zombor) 1:1 (0:0), HB-mérkőzés.

KULA: KAFC—Topolyai SC 4:2 (3:1), HB-mérkőzés.

ÓKER: Bocskay—Turjai SK 3:1. Barátságos. Ismét értékes győzelemhez jutott az Ókeri Bocskay csapata a három honvéd fiu beállításával.

Az erős turjai csapat nem várt vereséget szenvedett a mindvégig lelkesen küzdő Bocskaytól és csak a szerencsének köszönheti, hogy a nagyiramu mérkőzést nem nagyobb számu góllal kellett elvesztenie. A Bocskayból kitudt a három honvéd névszerint Zentai, Iván és Zeckmeister, Földesdi kapus, Vukosavljev középcsatár valamint Botity Péter hátvéd. A vendégkapus kitűnő védésével sok góltól mentette meg a turjaiak kapuját.

A VIZILABDA-BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

Vasárnap közel 4.000 főnyi közönség előtt játszották le a Nemzeti Sportuszodában az UTE—FTC rangadó mérkőzést, amely 1:1 (1:0) arányban döntetlenül végződött. Az UTE gólját Kislégi dobta, az FTC-ből Tátos volt eredményes.

A fenti eredmény után a bajnoki sorrend a következő:

1. MAC	7 6 1 0 31:2	13
2. FTC	7 4 3 0 36:10	11
3. BSE	7 4 2 1 39:8	10
4. UTE	5 3 2 0 31:6	8
5. IIL ker	3 3 0 0 10:6	6
6. MTK	6 1 0 5 9:34	2
7. TSC	4 1 0 3 6:23	2
8. SzVSE	5 0 0 5 7:39	0
9. BEAC	4 0 0 4 5:24	0
10. NSC	4 0 0 4 1:24	0

HAZATÉRÉS BAJNOKSÁGA

I. csoport:

1. SzVAK	4 4 0 0 36:7	8
2. SzTC	4 2 2 0 10:4	6
3. SzAK	4 2 1 1 13:7	5
4. M-kanizsai SC	4 1 1 2 8:17	3
5. MTE	4 0 2 2 4:21	2
6. Délvidéki KAFC	4 0 0 4 2:23	0

II. csoport:

1. Zentai AK	4 2 2 0 13:4	6
2. Sport	4 2 2 0 8:6	6
3. Bácska	4 1 3 0 17:6	5
4. SzAFC	4 1 2 1 6:6	4
5. Csantavéri AK	4 1 1 2 4:3	3
6. Törekvés	4 0 0 4 2:20	0

MI LESZ VASÁRNAP?

A Hazatérés Bajnokságának vasárnapi fordulójában a következő mérkőzések kerülnek lejátszásra: SzVAK—SzTC, Magyar Kanizsa—SzAK, SzMTE—Délv. Ker., Zentai AK—Bácska, Csantavér—SzAFC, Szab. Sport—Szab. Törekvés, Apatin—Bezdán, Zombori TK—Zombori SE, Bajmok—Zombori MTK, Bácsfeketehégy—Kula, Dulcsiz—Kishegyes, Topolya—Óbecse, Bácsföldvár—Petrőc, Temerini TC—U. Vasutas, UAC—Duna, UFC—U. Törekvés.

Rövid sport hírek

Az olasz evezősök a budapesti nemzetközi regatta második napján is kitűnően szerepeltek. A kormányos négyest a Società Canossieri Varese nyerte, a nyolcasban pedig hallatlanul nagy küzdelem után ismét az olasz válogatott győzött a magyar válogatott nyolcas előtt.

Az FTC uszóversenyén Tátos Nándor 1 perc 0,6 mp alatt nyerte a 100 m gyorsuszást Körösi és Eleméri előtt. Tátos eszerint minden távon a legjobb magyar uszó, egészen 800 méterig. Ugyanezen a versenyen Vámos Adél megjavította a 400 m hölgy gyorsuszás. Székely Éva pedig a 100 m hölgy melluszás országos csúcseredményét.

Kutrucz János, az Edzők Testületének főtitkára, Szabadkán mintegy 200 hallgató előtt előadást tartott a labdarugásról. Kutrucz rövidesen más bácskai helységekre is ellátogat.

Malomtulajdonosok, gyárosok és magánosok figyelmébe

TÜZIFA, KÖSZÉN ÉS KOKSZ MÁR MOST ELŐJEGYZHETŐ az alanti kijelölt ujvidéki tűzifanagykereskedő cégeknél:
VARGA MÁRTON, Szent Erzsébet u. 1. telefon 41-56.
PACIK ISTVÁN és FIA, Pirosi-ut (Vásártér) Telefon 26-10.
PANDUROVITS GYÖRGY, a vágóhidnál. Telefon 30-73
HOSZPODARZSKY REZSŐ, Gróf Tisza István u. 28. Telefon 32-97

APRÓHIRDETÉSEK

Ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 15 fillér, vastagbetűs 25 fill. A legkisebb apróhirdetés ára 1 pengő 50 fillér. Hirdetéseket a másnapi lapra déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

AMATŐR-KÉPEK szakszerű és gyors kidolgozása. Nagyobb rendelésnél árengedmény. **FOTO ANNY** műterem, Ujvidék, Hitler Adolf-utca 9.

LEVELEZÉS

BUBÓ! Boldogan és türelmetlenül várlak. Rátok gondolok. Veletek vagyok. Irjál bővebben! 5539

ALLAST KERES

MAGANORÁKAT VÁLLAL gimnáziumi tanulmányait Budapesten végzett és főiskolai tanulmányait ugyancsak Magyarországon folytató IV. éves hallgató. Nyelvismerete: magyar, német, szerb. Megkereséseket »Oktató« jellege alatt a lap kiadóhivatalába kér. 5507

KERESLET

PEKSEGÉD, iparral vagy mester-vizsgálva azonnali belépésre felvétetik. Cim a kiadóban. 5483

CSALÁDI HÁZAT keresek megvételre Ujvidéken, 2—3 szobásat, a szokásos melléképületekkel. Ajánlatokat »Családi ház« jellegre a kiadóhivatal továbbítja. 5533

KÖNYVELŐT, magyar, német, szerb nyelvtudással keresünk. Cim: Ujvidék, szerszámgyár, Petőfi-ut 91. szám. 5534

JÓKARBAN lévő csomagszállító triciklit megvételre keresünk. Cim a kiadóban. 5544

SZOLGÁT, aki a várost jól ismeri és saját kerékpárral rendelkezik, azonnal felvesz a Dornstädter-cukrárszda. Jelentkezni ma 10—11 óráig. 5545

MINDENES, főzni tudó leányt azonnali vagy július 15-i belépésre keres Wollner Ilonka fűzőszalon, Ujvidék, Gróf Ciano-utca 24. 5547

FODRÁSNŐ, jó munkás, azonnalra felvétetik. Cim: Zuczajty, Ujvidék, Petőfi Sándor utca 67. 5538

HÁZMESTER fizetéssel rögtöni belépésre kerestetik. Előnyben részesülnek lakatos és szerelő munkások. Bővebbet »Silesia« szövetkereskedés, Ujvidék. 5540

SZOBAASSZONY, ügyes, tapasztalattal bíró, aki legalább is 1000 Pengő kaucióval rendelkezik, szálloda részére kerestetik. Bővebbet »Silesia« szövetkereskedés, Ujvidék. 5541

KIADÓ

KIADÓ LAKÁS, 4 szoba, előszoba konyhával, amely irodának is alkalmas. Cim: Ujvidék, Dr. Bárdossy László ut 33. 5535

ELADÓ

KERESKEDELMI állványok, jó állapotban levők olcsón eladó. Bővebbet: Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 4. a házmasternél. 5468

ÉTTEREM és vendéglő, forgalmas, családi okok miatt eladó. Ujvidék, Levente-utca 8, a volt új báni palotával szemben. Ugyanott hordók eladó. 5520

GYERMEKÁGY, szőnyeg és különféle butor eladó. Braun. Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 50. 5546

KÜLÖNFÉLE

PAPLANT készítek pehelyből, gyapjuból és vattából. Ugy ujak, mint régiék átdolgozását vállalom. Házakhoz is megyek. Bulyovicsics Béláné, Ujvidék, Magyar utca 53.

MAGYAR ÉS NEMET nyelvkutatás, helyesírás, felnőttek és gyermekek számára, fordítások, gyermekfelügyelet. Cim: Ujvidék, Magyar utca 8. 5542

Ballon-, eső-, vihar- és lodenkabát

Valentia Győző

Budapest, V., Nádor-utca 13. Nagyban is

MAKULATURA PAPIROS

kapható a Reggeli Újság kiadóhivatalában

Reggeli Újság

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 50

Telefon: 21—37, éjjel 20—58

Laptulajdonos: Andrée Dezső.

Előfizetés:

Egy óra	4.— pengő
Vidéken egy óra	3.— "
Három óra	11.60 "
Vidéken három óra	8.— "
Félévre	23.— "
Vidéken félévre	16.— "

Megjelenik naponta.